

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन भएमा वा अन्य कुनै गुनासो जिज्ञासा भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१४३७३७७ / ९७६११५४००० / ९८४११५१११७ / ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष ११ अंक ११५ काठमाडौं बिहीबार, ३१ साउन २०८१ Prabhav National Daily Thursday, August 15, 2024 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५/-

सरकारलाई सर्वोच्चको निर्देशनात्मक आदेश

- हुंगा, गिटी र बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापन गर्न कानुन बनाउन आदेश
- २०७९ को मापदण्डलाई बदर गरी २०७७ लाई कायम
- क्रसर उद्योग सञ्चालन गर्दा दूरीसम्बन्धी मापदण्ड पालना गर्नुपर्ने

काठमाडौं (प्रस)- सर्वोच्च अदालतले हुंगा, गिटी र बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कानुन बनाउन सरकारको नाममा निर्देशनात्मक आदेश जारी गरिदिएको छ ।

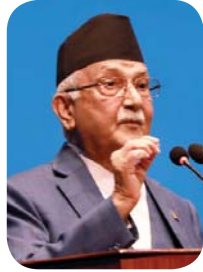
न्यायाधीशद्वय तीलप्रसाद श्रेष्ठ र अब्दुल अजीज मुलसमानको संयुक्त इजलासले २०८१ वैशाख १७ गते गरेको फैसलाको बुधवार

सार्वजनिक गरेको पूर्णपाठमा उक्त कानुन बनाउन नेपाल सरकारको नाममा निर्देशनात्मक आदेश दिएको उल्लेख छ ।

फैसलाको पूर्णपाठमा भनिएको छ, 'हालसम्म क्रसर उद्योग सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका निमित्त कुनै कानुनी व्यवस्था भएको नदेखिँदा हुंगा, गिटी, बालुवा उत्खननगरी क्रसर उद्योग सुव्यवस्थित रूपमा र बातावरणमैत्री रूपमा सञ्चालन हुने सुनिश्चितताका लागि हुंगा, गिटी र बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कानुन बनाउनु भनी नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय, काठमाडौंका नाममा निर्देशनात्मक आदेश जारी गरिदिएको छ ।'

अदालतले तथ्य, कानुनी व्यवस्था र यस अदालतबाट प्रतिपादित सिद्धान्तसमेतको आधारमा हुंगा, गिटी र बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी मापदण्ड, (क्रमशः पृष्ठ २ मा)

टिआरसी विधेयक प्रतिनिधिसभाबाट पारित द्वन्द्वपीडितमा जाग्यो न्यायको आशा

सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिकहरूको छानबिनसम्बन्धी कानुनलाई शान्ति प्रक्रियाको अन्तिम किस्ताका रूपमा लिएका छौं ।

■ **केपी शर्मा ओली**
प्रधानमन्त्री

पछिल्लो सहमतिसँगै शान्ति प्रक्रियाले पूर्णता पाएको छ । इतिहासलाई न्याय गरेको छ । शान्ति प्रक्रियाको पूर्णतासँगै राजनीतिक क्रान्तिको एउटा अध्यायलेसमेत पूर्णता पाएको छ ।

■ **पुष्पकमल दाहाल**
अध्यक्ष, नेकपा माओवादी केन्द्र

यो विधेयक संक्रमणकालीन न्यायको मान्यतामा आधारित हाम्रो प्रचलित कानुन, सर्वोच्च अदालतको फैसला र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुकूल रहेको छ ।

■ **शेरबहादुर देउवा**
सभापति, नेपाली कांग्रेस

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- १८ वर्षपछि नेपालको शान्ति प्रक्रिया तार्किक निष्कर्षमा पुऱ्याउन कानुनी आधार तयार भएको छ । बुधवार संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकहरू बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग (तेस्रो संशोधन) २०८१ प्रतिनिधिसभाबाट बहुमतले पारित भएपछि लामो समयदेखि अवरुद्ध शान्ति प्रक्रियाको बाँकी कार्यभार पूरा गर्न कानुनी आधार तयार भएको हो । दुवै विधेयकलाई टिआरसी विधेयक भन्ने गरिन्छ ।

द्वन्द्वपीडितहरू भने वर्षौंदेखि न्यायको पर्खाइमा छन् । नेपाली कांग्रेसका तत्कालीन नेता गिरिजाप्रसाद कोइराला र तत्कालीन नेकपा माओवादी (हाल माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले संयुक्तरूपमा ५ मंसिर २०६३ मा हस्ताक्षर गरेको विस्तृत शान्ति सम्झौतामा छिटो द्वन्द्वपीडितहरूलाई न्याय दिने भनिएको थियो । तर, बल्लतल्ल कानुन बन्यो । यसबीचमा संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकलाई नेकपा एमाले र कांग्रेसले राजनीतिक सौदावाजीको आधार बनाए । केही न केही बखेडा भिकेर विधेयकमा सहमति जुटाउन ढिला गरे ।

यसैबीच गत असारको दोस्रो साता कांग्रेस, एमाले र माओवादी केन्द्र सम्मिलित एउटा कार्यदल बन्यो । कार्यदलले विधेयकमा विवादित विषयमाथि सहमति जुटाएसँगै अन्ततः शीर्ष नेतृत्व तहमा पनि समझदारी जुटेपछि मंगलवार संसदमा विधेयक टेबुल गरिएको थियो ।

सोही विधेयकलाई बुधवार सभामुख देवराज घिमिरेले सदनामा निर्णयार्थ प्रस्तुत गरे । जुन विधेयक सर्वसम्मतिले पारित भयो । त्यससँगै विधेयकमाथिको छलफलमा सहभागी भएका राजनीतिक दलका शीर्ष नेताले आयोग गठन गरी शान्ति प्रक्रियाका बाँकी काम निष्कर्षमा पुऱ्याउने प्रतिवद्धता जनाए ।

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले शान्ति प्रक्रिया थालनी भएको १८ वर्षपछि संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी कानुनमा सहमति भएको भन्दै त्यसको कार्यान्वयनमा सरकारले यथेष्ट सहजीकरण गर्ने बताएका छन् । उनले भने, 'सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिकहरूको छानबिनसम्बन्धी कानुनलाई शान्ति प्रक्रियाको अन्तिम किस्ताका रूपमा लिएका छौं । राजनीतिक कार्यदल र संसदको सम्बन्धित समितिबाट पीडितकोन्द्रित हुनेगरी सर्वसम्मत पारित भइसकेको छ । यस अर्थमा म खुसी व्यक्त गर्छु ।'

बैठकमा द्वन्द्वको एक पक्षका नेता तथा विस्तृत शान्ति सम्झौताका एक मात्र जीवित हस्ताक्षरकर्ता माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले बुधवार नेपालको शान्ति प्रक्रियाको इतिहासमा दूरगामी महत्त्वको दिन भएको बताए । 'पछिल्लो सहमतिसँगै शान्ति प्रक्रियाले पूर्णता पाएको छ । इतिहासलाई न्याय गरेको छ । शान्ति प्रक्रियाको पूर्णतासँगै राजनीतिक क्रान्तिको एउटा अध्यायलेसमेत पूर्णता पाएको छ र अब हामीलाई परिवर्तनका उपलब्धि संस्थागत गर्दै समृद्धिको महान यात्रातर्फ अघि बढ्ने होका खुलेको छ ।'

पारित विधेयकमा के छ ?

संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विधेयकमा मानवअधिकार उल्लंघनको परिभाषा गरिएको छ । त्यसमा नेपालको कानुन, अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार वा मानवीय कानुनविपरीत गरिएका जुनसुकै कार्यलाई परिभाषित गरिएको छ ।

जबर्जस्ती करणी वा गम्भीर यौनजन्य हिंसा र निःशस्त्र व्यक्ति वा जनसमुदायविरुद्ध लक्षित गरी वा योजनाबद्धरूपमा सशस्त्र द्वन्द्वका पक्षबाट गरेको देहायको कार्य पनि समेटिएको छ । पहिले क्रूरतापूर्वक वा निर्भयतापूर्वक भन्ने शब्द राखिएको थियो । संशोधित विधेयकमा नियतपूर्वक र स्वेच्छाचारी बनाएका छन् ।

मेलमिलापका लागि स्वतन्त्र सहमति हुन नसकेका घटनामा नेपाल सरकार वादी हुने मुद्दामा महान्यायाधिवक्ता र मानवअधिकार उल्लंघनका अन्य घटनामा सम्बन्धित पीडित वा निजको हकवालालाई जानकारी दिनुपर्ने सहमति छ । मेलमिलाप भएको वा क्षमादानका लागि सिफारिसमा परेको अवस्थामा पनि

पीडकलाई कानुनवमोजिम कारवाहीका लागि महान्यायाधिवक्तासमक्ष सिफारिस गर्न बाधा नपर्ने कार्यदलले सहमति गरेको छ । पीडक वा पीडितले आयोगसमक्ष मेलमिलापका लागि निवेदन दिएमा आयोगले पीडितको स्वतन्त्र सहमतिमा मानवअधिकारका गम्भीर उल्लंघनवाहेकका घटनामा पीडक र पीडितबीच आपसमा मेलमिलाप गराउनसक्ने पनि सहमति भएको छ । आयोगले पीडितको स्वतन्त्र सहमतिमा क्षमादानका लागि सिफारिस गर्ने भनिएको छ ।

सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा भएको कुनै घटनामा परी मृत्यु भएका, घाइते तथा अपांगता भएका सुरक्षाकर्मी वा निजका परिचारका सदस्यलाई निजहरूले गरेको योगदानको कदर र सम्मानका लागि आवश्यक राहत तथा सहयोगसहितको परिपूर्ण प्रदान गर्न नेपाल सरकारसमक्ष सिफारिस गर्ने विधेयकमा उल्लेख छ ।

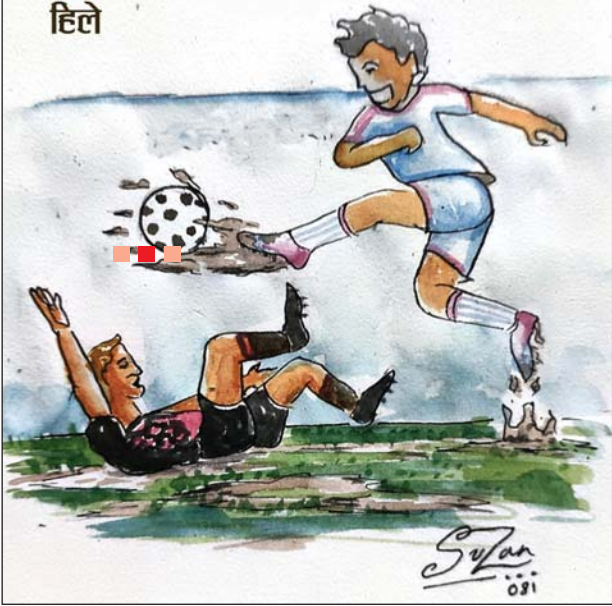
(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका उनले अब यो विधेयकलाई सही अर्थमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने चुनौती दलहरूका अगाडि रहेको बताए । दाहालले अगाडि भने, 'त्यसैले राजनीतिक मतभेदहरूलाई थाती

राखेर यससँग सम्बन्धित आयोगहरूको प्रभावकारी कार्यसम्पादनका पक्षमा सबैको महत्त्वपूर्ण सहयोग र सहमति रहने मेरो विश्वास छ ।'

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

दृश्य रंगशाला हिले

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

भैरहवा र पोखरा विमानस्थलबाटै श्रमसम्बन्धी सेवा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली कामदारले श्रमसम्बन्धी सबै सेवा भैरहवा र पोखराबाटै पनि पाउने भएका छन् । श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारीमा जानका लागि चाहिने सबै संयन्त्र भैरहवा र पोखराको विमानस्थलको पायक पर्ने स्थानबाट सञ्चालन हुने जनाएको छ । श्रममन्त्री शरतसिंह भण्डारीको उपस्थितिमा सरोकारवाला संघसंस्था र कार्यालयहरूका प्रतिनिधिसहित मंगलवार बसेको बैठकले गरेको निर्णयअनुसार मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहिने सबै संयन्त्रलाई भैरहवा र पोखरामा स्थापना गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया अघि बढाउने निर्णय गरेको छ । मन्त्रालयले एक विज्ञापित जारी गर्दै भैरहवाको गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल र पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिकहरूलाई आवश्यक पर्ने सबै सेवासुविधा दिनेगरी सम्बन्धित विमानस्थलको पायक पर्ने स्थान र कार्यालयबाटै उपलब्ध गराउने उद्देश्यले यस्तो निर्णय गरिएको उल्लेख गरेको छ ।

काम भैरहवा र पोखराबाट गर्नेगरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित संघसंस्थालाई निर्देशन दिएको छ । यस्तै सामाजिक सुरक्षा कोष, वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालयबाट प्रदान गरिने सेवाको सम्बन्धमा पनि सम्बन्धित कार्यालयलाई व्यवस्था मिलाउन मन्त्रालयले निर्देशन दिएको छ । यसैगरी श्रम स्वीकृतिलगायतका सेवालाई सरल र सहज बनाउन वैदेशिक रोजगार विभागले आवश्यक व्यवस्था मिलाउने बताइएको छ । सर्वपक्षीय बैठकबाट गन्तव्य मुलुकका 'भिसा सेन्टर' स्थापनाका लागि परराष्ट्र मन्त्रालयमार्फत अनुरोध गर्ने निर्णयसमेत भएको मन्त्रालयले उल्लेख गरेको छ । साथै वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी संयन्त्रहरू प्रदेशमा लैजान ऐन, नियम, कार्यविधिमा बाधा अड्चन देखिए र त्यसलाई केही संशोधन वा निर्णय गर्नुपर्ने भए अध्ययन गरी तत्काल निर्णय गर्ने उल्लेख गरिएको छ । यसको कार्यान्वयनका लागि श्रम

मन्त्रालयअन्तर्गत वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी सेवाहरूलाई क्रमशः प्रदेशस्तरमा लैजान आवश्यक तयारी गर्ने निर्णय भएको पनि मन्त्रालयले जनाएको छ । सर्वपक्षीय सरोकारवालासमेतको उपस्थितिमा बसेको बैठकले गरेको यस्तो निर्णयबाट सेवाग्राहीलाई वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी सेवा लिन काठमाडौं नै धाउनुपर्ने बाध्यता हट्ने मन्त्रालयका उपसचिव एवं सूचना अधिकारी कविराज उप्रेतीले बताए । उनका अनुसार वैदेशिक रोजगारीका लागि चाहिने सबै संयन्त्र स्थापना गरी सेवा प्रवाह गर्न सरोकारवालाहरू सहमत भएका छन् । श्रम मन्त्रालयले पोखरा र भैरहवास्थित अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले वैदेशिक रोजगारका सबै सेवाहरू सोही ठाउँबाट सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेको उप्रेतीले जानकारी दिए । (क्रमशः पृष्ठ २ मा)

पोर्चुगलमा घुम्ती शिविरः चार हजार नेपाली लाभान्वित

काठमाडौं (प्रस)- फ्रान्सको पेरिसस्थित नेपाली दूतावासले पोर्चुगलको राजधानी लिस्बनमा सञ्चालन गरेको घुम्ती शिविरबाट फर्कदै चार हजार नेपाली लाभान्वित भएका जनाएको छ । राहदानी विभाग र दूतावासको संयुक्त पहलमा सञ्चालन गरिएको राहदानी (पासपोर्ट) नवीकरण घुम्ती शिविरमार्फत तीन हजार ८२९ जना नेपालीले सेवा लिएको बताइएको छ ।

यही अगस्ट २ देखि १३ सम्म पोर्चुगलमा सञ्चालित घुम्ती शिविरमा तीन हजार ८२९ नेपालीले पासपोर्टसम्बन्धी सेवा लिएको दूतावासले उल्लेख गरेको छ । जसमा १२९ नावालक, तीन हजार ३८० नवीकरण र ३२८ हराएको भन्दै पासपोर्ट लिएका छन् । पोर्चुगलमा भएका नेपालीहरूले राहदानीसम्बन्धी समस्या भेट्दै आएको भन्दै गैरआवासीय नेपाली संघको राष्ट्रिय समन्वय समिति पोर्चुगलले माग गरेपश्चात् घुम्ती शिविर सञ्चालन गरिएको बताइएको छ । हाल पोर्चुगलमा ५० हजारभन्दा बढी नेपाली वसोवास गरिरहेका बताइन्छ । दूतावासले छिट्टै अर्को शिविर सञ्चालन गर्ने जनाएको छ ।

जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेगी रोग डेगी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

धेरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टे फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ ।

डेगीको रक्षणः उच्च ज्वरो आउनु, जोनी र माँशपेशीहरू, आँखाको गेडी र टाउको बेस्सरी दुख्नु, शरीरमा राता बिभिराह आउनु, वाकबाकी लाग्नु वा चान्ता हुनु आदी हुन् ।

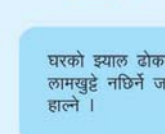
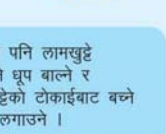
डेगीबाट बच्ने उपायहरू

एडिज जातको लामखुट्टेले दिनको समयमा टोक्छ । त्यसमाथि पनि बितान र सौँकको समयमा टोक्ने सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने ।

आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्मा नदिने । पानी राख्ने भाँडालाई लामखुट्टे नछिर्ने गरि राम्ररी छोपेर राख्ने ।

दिउँसो पनि लामखुट्टे भगाउने धूप बाल्ने र लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने ।

घरको झ्याल ढोकामा लगाउने नछिर्ने जाती हाल्ने ।

बितान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला फुल लगाएर मात्र सुत्ने ।

पुरै शरीर ढाक्ने ढुगा लगाउने ।

लामखुट्टेले फुल पार्ने सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरी ।

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

द्वन्द्वपीडितमा जाग्यो...

सत्ता साभेदार दल नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले सत्यको अन्वेषण गर्ने, न्याय गर्ने, पीडितलाई परिपूर्णा गर्ने र द्वन्द्वको पुनरावृत्ति नहुने अवस्थालाई सुनिश्चित गर्ने व्यवस्था विधेयकले गरेको बताए । 'यो विधेयक संक्रमणकालीन न्यायको मान्यतामा आधारित हाम्रो प्रचलित कानून, सर्वोच्च अदालतको फैसला र अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुकूल रहेको छ,' देउवाले भने ।

दक्षिण अफ्रिकापछि एउटा राम्रो उदाहरण देखाउनसक्ने विश्वास व्यक्त गरे ।

पारित विधेयकमा...

आयोगले सशस्त्र द्वन्द्वको क्रममा भएको कुनै घटनामा परी मृत्यु भएका, घाइते भएका तथा अपांगता भएका व्यक्ति वा निजका परिवारका सदस्य र बहिर्गमन व्यक्तिलाई आवश्यक राहत तथा सहयोगसहितको परिपूर्णा प्रदान गर्ने नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्नुपर्ने प्रावधान छ ।

सरकारलाई सर्वोच्चको...

२०७७ लाई संशोधन गर्नेगरी नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट मिति २०७९ जेठ ६ मा पारित हुंगा, गिटी, बालुवा उत्खनन, विक्री तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ उक्त मापदण्डको दफा ४(१.०) र दफा ११(१) को हदसम्म उल्लेखको आदेशले बदर गरेको छ ।

खोला वा नदी किनारबाट ५०० मिटर, शिक्षण संस्था, स्वास्थ्य, धार्मिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक महत्त्वका स्थान तथा सुरक्षा निकायबाट दुई किलोमिटर दूरी कायम गरिएको छ ।

भैरहवा र पोखरा...

यति भएपछि सेवाग्राहीलाई काठमाडौं नै धाउनुपर्ने अवस्था हुँदैन,' उनले भने । यसअघिदेखि नै भैरहवा र पोखरामा प्रादेशिक श्रम कार्यालयमार्फत श्रम स्वीकृतिको कार्य गर्दै आए पनि वैदेशिक रोजगारीमा जान आवश्यक पर्ने संयन्त्रहरू अभिमुखीकरण तालिम, स्वास्थ्य परीक्षण, विमा, भिसालगायतको सेवा लिन काठमाडौं नै आउनुपर्ने अवस्था विद्यमान छ ।

योग्यता नपुगेका विद्यार्थीको शुल्क फिर्ता गरिने

काठमाडौं (प्रस)- चिकित्सा शिक्षा आयोगले एकीकृत परीक्षाका लागि योग्यता नपुगेका विद्यार्थीको परीक्षा शुल्क फिर्ता गर्ने भएको छ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री विद्या भट्टराईको निर्देशनपछि आयोगले योग्यता नपुगेका विद्यार्थीको परीक्षा शुल्क फिर्ता गर्ने भएको हो ।

फाराम रद्द गरी परीक्षा शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय गरिएको आयोगकी उपसचिव मञ्जु अधिकारीले जानकारी दिइन् । उनले शैक्षिक योग्यता नपुगेका आवेदकले फाराम भर्दा बुझाएको परीक्षा दस्तुर रकम आयोगमा दाखिला गरेको प्रमाणसहित फिर्ता माग गरेमा उक्त रकम सम्बन्धित परीक्षार्थीलाई फिर्ता गरिने बताइन् ।

धियो । यसअघि फाराम भरेका तर पछि कक्षा १२ को नतिजामा योग्यता नपुगेका परीक्षार्थीको फाराम शुल्क फिर्ता गरिने प्रचलन थिएन तर शिक्षामन्त्री भट्टराईको निर्देशनपछि आयोगले विद्यार्थीको शुल्क फिर्ता गर्ने निर्णय गरेको जनाएको छ ।

नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय भरतपुर अस्पताल, चितवन बोलपत्र आव्हान सम्बन्धी सूचना (प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१/०४/१९)

राजापुर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय राजापुर बर्दिया लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०४/३१

युईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर SHENYANG YUANDA ALUMINIUM INDUSTRY ENGINEERING CO., LTD

आजको राशिफल आजका राशिफल आचार्य श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु इन्टरनेसनल एस्टोर्नसिकल फोरम

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं) १०० ४२२९१४५/४२६१७९०

अस्पताल र विविध दमकल रक्तसञ्चार केन्द्र १०१ ४२२२३४४

नेपाल राष्ट्र बैंक ३१ साउन, २०८१ (१५ अगस्ट, २०२४)

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

न्यायको पर्खाइ थप नलम्ब्याऊ

नेपालको शान्ति प्रक्रियालाई टुंगोमा पुऱ्याउने सन्दर्भमा बुधवार संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी दुईवटा विधेयक प्रतिनिधिसभाबाट पारित भए। बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगलाई संशोधन गर्न बनेका विधेयक पारित भएका हुन्। दुवै विधेयक २०७१ मा सर्वोच्च अदालतले द्रष्टकालीन गम्भीर मानवअधिकार उल्लंघनका मुद्दामा दिएको आदेशानुसार सरकारले ल्याएको हो। जुन लामो रसाकस्सीपछि प्रतिनिधिसभाबाट सर्वसम्मतिपरे पारित भयो।

प्रतिनिधिसभाबाट विधेयक पारित भएसँगै द्रष्टपीडितमा आशाको किरण छापेको छ। हिलै भए पनि न्याय पाउने आशा उनीहरूमा जागेको छ। यद्यपि, विधेयक अब राष्ट्रिय सभाबाट पारित हुनुपर्ने छ। त्यसपछि सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले प्रमाणीकरण गरेपछि विधेयकले कानूनको रूप लिने छ। अब राष्ट्रिय सभाबाट छिटो विधेयक पारित गरेर अधि बढ्नुपर्छ। छिटोभन्दा छिटो द्रष्टपीडितलाई न्याय दिलाउनेतर्फ सरकार र राजनीतिक दलको ध्यान जानुपर्छ।

किनभने तत्कालीन नेकपा माओवादीको नेतृत्वमा सशस्त्र युद्ध भएको २९ वर्ष भइसक्यो। शान्ति सम्झौता भएकै १८ वर्ष बित्यो। उक्त विद्रोहमा १७ हजार जनाले ज्यान गुमाए। करिब एक हजार ४०० जना बेपत्ता भएका थिए। द्रष्टपीडित त हजारौं छन्। घाइते र अपांगता भएकाहरू त अझ बढी छन्। द्रष्टमा बलात्कृत महिलाहरू पनि थुप्रै छन्। उनीहरू सबै भण्डै दुई दशकदेखि न्यायको पर्खाइमा छन्। अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले पनि छिटो न्याय दिन दबाव बढाइरहेका छन्। गत वर्षको कात्तिकमा संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेर्रेसले नेपालले छिटो शान्ति प्रक्रिया टुंग्याउनुपर्ने बताएका थिए।

यसले गर्दा राजनीतिक दल र सरकार तत्ति। परिणामतः विधेयक संसद्मा प्रस्तुत भएर पारित नै भएको छ। अब कानून बनेपछि भने कानून कार्यान्वयनको पाटो जटिल छन्। प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा माओवादी केन्द्रले संसद्मा यो विधेयक पारित भएर बन्ने कानून कार्यान्वयनमा संशय प्रकट गर्‍यो। जस्तोः गम्भीर मानवअधिकार उल्लंघनका घटनामा २५ प्रतिशत घटी सजाय आरोपीले पाए भने पीडितले अस्वीकार गर्दाको विषय के हुन्छ? क्षमादान दिन पीडितपक्ष तयार नभए के हुन्छ? यी प्रश्नहरूको निवारण त्यति सहज छैन। अर्कातिर, दुवै आयोग नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले नेतृत्व गर्ने सम्भेदारी भइसकेको छ। यस्तो अवस्थामा आयोग नेतृत्व निष्पक्ष, कर्तव्यपरायण हुन्छ कि हुँदैन भन्ने प्रश्न उठ्न सक्छ।

प्रतिनिधिसभाबाट टिआरसी विधेयक पारित भएसँगै दलहरूले नेपालको शान्ति प्रक्रियालाई 'रोल मोडल' भनेका छन्। तर, यो अहिले नै बनिसकेको छैन, अझै कार्यान्वयनको पाटो हेर्न बाँकी नै छ। आशा गरौं दलहरूले यसपटक द्रष्टपीडितको आशालाई निराशामा बदल्ने छैनन्।

■ महेश्वरप्रकाश सिवाकोटी

नेपालको परराष्ट्रनीतिको प्रमुख लक्ष्य सुरक्षा हो। नेपालको चीनप्रतिको सम्बन्धको मुख्य आधार भनेको नेपाल दुई ठूला राष्ट्रबीचको राष्ट्र भएकाले सुरक्षा र स्वाधीनता नै यसको मुख्य विषय भएको छ। चीनसँगको सम्बन्धको प्राथमिक आधार पनि यही नै हो। सुरक्षाको स्थायत्वलाई नै नेपालले चीनसँगको सन्धि-सम्झौता गर्दा प्रमुख आधार बनाएको हुन्छ। नेपाल विकासशील र पिछडिएको मुलुक भएकाले विदेशी सहयोग र सद्भावनाद्वारा आर्थिक विकास गर्न लक्ष्य रहेको छ। चीनसँगको सम्बन्ध र सन्धि-सम्झौताको दोस्रो आधार पनि यसैलाई मानिएको छ। त्यस्तै चीनको पनि नेपालसँगको सम्बन्धका लागि सुरक्षा स्थायित्व र अन्तर्राष्ट्रिय क्रियाकलापमा समर्थन नै प्रमुख रूपमा रहेको पाइन्छ। चीनको दक्षिणमा रहेको नेपाल हुँदा नेपालले सधैं चीनको सुरक्षाका लागि महत्त्वपूर्ण स्थान लिएको छ। चीन सधैं हिमालय क्षेत्रमा शान्ति र स्थायित्व चाहन्छ। यसो हुँदा नै हिमालय क्षेत्रमा शान्ति भएमा चीनको समेत सुरक्षा हुने हुँदा नेपालसँगको सम्बन्धलाई यही सुरक्षात्मक अवधारणालाई प्रमुखता दिएका पाइन्छ।

यस्तै चीनको नेपालसँगको दोस्रो स्थाय भनेको तिब्बतमा स्थायित्व कायम गर्नु हो। तिब्बतमा विचारवादी हुन सक्ने अस्थिरताबाट सुरक्षित हुनका लागि चीनले नेपालबाट चीनविरुद्ध हुने कुनै पनि कदमलाई प्रोत्साहित नगर्ने भन्ने कुरामा ध्यान दिई यसैका लागि सन्धि-सम्झौताहरूमार्फत यो स्थिति प्राप्त गर्न खोजेको पाइन्छ। चीनको तेस्रो स्थाय भनेको अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा चीनको नीतिको राजनीतिक समर्थन चाहेको देखिन्छ। एक चीनको नीतिको रूपमा तिब्बत तथा ताइवानलाई अलग राज्य नमाना एउटै राज्यको रूपमा मान्यता नेपालले कायम राखेको भन्ने चीनको स्थाय देखिन्छ। छिमेकी नेपाल हुँदा यसलाई यो समर्थनको विशेष अर्थ पनि रहन्छ। यस्तै चीनको अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा रहेको नीतिलाई नेपालले समर्थन गरेको वा समर्थन नगरे पनि यसको विरोधमा नजाओस् भन्ने चीनको चाहना रहेको पाइन्छ। यसैले नेपालको सुरक्षा स्थायित्व तथा नेपालको विकासमा सहयोग गर्नका लागि चीनले सहयोग गर्ने नीतिअन्तर्गत नै वैध सम्बन्ध स्थापित गर्ने उद्देश्यले सन्धि-सम्झौताहरू भएको देखिन्छ।

ने

पाल र चीनबीच दौत्य सम्बन्ध स्थापना भएको ७० वर्ष पुगेको छ। नेपाल र चीन, दुई पुराना सभ्यताका प्रमुख मित्रराष्ट्रहरू, अनादिकालदेखि नै आपसमा गहिरो सम्बन्ध राख्दै आएका छन्। हिमालय पर्वतको शृंखला र विभिन्न भौगोलिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, सामाजिक र ऐतिहासिक पक्षहरूले जोडिएका यी दुई देशबीचको सम्बन्ध औपचारिक र अनौपचारिक तहमा विकसित हुँदै आएको छ। पहाड, पर्वत, नदीनाला र हिमालयले मात्र नभई, सांस्कृतिक, धार्मिक, सामाजिक र सार्विक रूपमा पनि नेपाल र चीनबीचको सम्बन्ध दृढ र व्यापक भएको छ। नेपाल-चीन सम्बन्धलाई अझै सुदृढ बनाउनका लागि समय-समयमा विभिन्न

सन्धि-सम्झौताहरू भएका छन्, जसले यी दुई राष्ट्रलाई पारस्परिक सुरक्षा, व्यापारिक सहकार्य र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धहरूमा एक-अर्काको महत्त्वपूर्ण साझेदार बनाएको छ। नेपाल र चीनबीचको यो सम्बन्धले क्षेत्रीय स्थायित्व र शान्तिमा पनि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

नेपाल र गणतन्त्र चीनको बीच दौत्य-सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्झौतामा नेपाल सरकार र गणतन्त्र चीन सरकारका बीच २०१२ श्रावण १२ गते (२७ जुलाई १९५५) मा हस्ताक्षर भएको थियो। दुवै सरकारले पाँच सिद्धान्तलाई आपसको सम्बन्ध सञ्चालन गर्ने मूल सिद्धान्त हुनुपर्छ भन्ने स्वीकार पनि गरेका छन्। यसमा एकले अर्कोको सार्वभौमिकता र राज्य क्षेत्रको अक्षुण्णताको सम्मान गर्ने, अनाक्रमण, आर्थिक, राजनैतिक र सैद्धान्तिकरूपका कुनै कारणबाट पनि एकले अर्कोको आन्तरिक मामलामा हस्तक्षेप नगर्ने, समानता र पारस्परिक हित र शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वलाई स्वीकार गरिएको थियो।

नेपालको परराष्ट्रनीतिको प्रमुख लक्ष्य सुरक्षा हो। नेपालको चीनप्रतिको सम्बन्धको मुख्य आधार भनेको नेपाल दुई ठूला राष्ट्रबीचको राष्ट्र भएकाले सुरक्षा र स्वाधीनता नै यसको मुख्य विषय भएको छ। चीनसँगको सम्बन्धको प्राथमिक आधार पनि यही नै हो। सुरक्षाको स्थायत्वलाई नै नेपालले चीनसँगको सन्धि-सम्झौता गर्दा प्रमुख आधार बनाएको हुन्छ। नेपाल विकासशील र पिछडिएको मुलुक भएकाले विदेशी सहयोग र सद्भावनाद्वारा आर्थिक विकास गर्न लक्ष्य रहेको छ। चीनसँगको सम्बन्ध र सन्धि-सम्झौताको दोस्रो आधार पनि यसैलाई मानिएको छ। त्यस्तै चीनको पनि नेपालसँगको सम्बन्धका लागि सुरक्षा स्थायित्व र अन्तर्राष्ट्रिय क्रियाकलापमा समर्थन नै प्रमुख रूपमा रहेको पाइन्छ। चीनको दक्षिणमा रहेको नेपाल हुँदा नेपालले सधैं चीनको सुरक्षाका लागि महत्त्वपूर्ण स्थान लिएको छ। चीन सधैं हिमालय क्षेत्रमा शान्ति र स्थायित्व चाहन्छ। यसो हुँदा नै हिमालय क्षेत्रमा शान्ति भएमा चीनको समेत सुरक्षा हुने हुँदा नेपालसँगको सम्बन्धलाई यही सुरक्षात्मक अवधारणालाई प्रमुखता दिएका पाइन्छ।

यस्तै चीनको नेपालसँगको दोस्रो स्थाय भनेको तिब्बतमा स्थायित्व कायम गर्नु हो। तिब्बतमा विचारवादी हुन सक्ने अस्थिरताबाट सुरक्षित हुनका लागि चीनले नेपालबाट चीनविरुद्ध हुने कुनै पनि कदमलाई प्रोत्साहित नगर्ने भन्ने कुरामा ध्यान दिई यसैका लागि सन्धि-सम्झौताहरूमार्फत यो स्थिति प्राप्त गर्न खोजेको पाइन्छ। चीनको तेस्रो स्थाय भनेको अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा चीनको नीतिको राजनीतिक समर्थन चाहेको देखिन्छ। एक चीनको नीतिको रूपमा तिब्बत तथा ताइवानलाई अलग राज्य नमाना एउटै राज्यको रूपमा मान्यता नेपालले कायम राखेको भन्ने चीनको स्थाय देखिन्छ। छिमेकी नेपाल हुँदा यसलाई यो समर्थनको विशेष अर्थ पनि रहन्छ। यस्तै चीनको अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा रहेको नीतिलाई नेपालले समर्थन गरेको वा समर्थन नगरे पनि यसको विरोधमा नजाओस् भन्ने चीनको चाहना रहेको पाइन्छ। यसैले नेपालको सुरक्षा स्थायित्व तथा नेपालको विकासमा सहयोग गर्नका लागि चीनले सहयोग गर्ने नीतिअन्तर्गत नै वैध सम्बन्ध स्थापित गर्ने उद्देश्यले सन्धि-सम्झौताहरू भएको देखिन्छ।

नेपालले चीनबाट वर्तमान परिवर्तित सन्दर्भमा पूर्वाधार विकास, व्यापार र बजार पहुँच, पर्यटन, सांस्कृतिक र शैक्षिक आदानप्रदान, जलवायु परिवर्तन र वातावरणीय सहकार्य, आर्थिक सहयोगमा वृद्धिजस्ता क्षेत्रहरूमा लाभ लिन सक्छ। पूर्वाधार विकासका लागि नेपालले चीनबाट सडक, रेल्वे र ऊर्जा परियोजनामा लगानी वृद्धि गर्न पहल गर्नुपर्छ। चीनसँगको सहकार्यले नेपालको भौगोलिक सम्पत्कमा सुधार ल्याई व्यापार, पर्यटन, र क्षेत्रीय विकासलाई तीव्र बनाउन सक्छ। यो प्रयासले देशभित्रको यातायात प्रणालीलाई पनि आधुनिकीकरण गर्न मद्दत पुऱ्याउने छ। यसले नेपालको आर्थिक वृद्धि र समृद्धिमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिनसक्छ।

नेपालले चीनसँगको सम्बन्धबाट पर्यटन, कृषि, र उत्पादन क्षेत्रमा चिनियाँ लगानी आकर्षित गरेर अझै धेरै लाभ लिनसक्छ। व्यापारिक मार्गहरू, जस्तै ट्रान्स-हिमालय बहुआयामिक सम्पत्क नेटवर्क विकास गर्नाले व्यापार र लगानीमा वृद्धि हुनसक्छ। चीनसँगको व्यापार सम्बन्ध विशेषगरी कृषि उत्पादन र हस्तकला सामग्रीका लागि चिनियाँ बजारमा पहुँच विस्तार गरेर अझै बलियो बनाउन सकिन्छ। यसले नेपालको निर्यातको विविधीकरणमा मद्दत पुऱ्याउने छ र व्यापार घाटा घटाउने छ। साथै, स्थानीय उत्पादनहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी बनाउन र आर्थिक अवसरहरू सिर्जना गर्न पनि मद्दत पुग्छ। यसले नेपालको व्यापारिक सम्बन्धलाई दीर्घकालीन र सुदृढ बनाउन सक्छ। चीनसँग पर्यटन सम्बन्धलाई प्रोत्साहन गरेर नेपाललाई चिनियाँ पर्यटकहरूको प्रमुख गन्तव्यको रूपमा प्रचार गर्न सकिन्छ। यसबाट चिनियाँ पर्यटकहरूको संख्या वृद्धि हुने र नेपालको आतित्य, सेवा क्षेत्र, र स्थानीय अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पर्नेछ। साथै, पर्यटनले दुई देशबीचको सांस्कृतिक आदानप्रदानलाई पनि बढावा दिने छ।

यसैगरी दुई देशबीचको सांस्कृतिक र शैक्षिक सम्बन्धलाई प्रगाढ बनाउनका लागि छात्रवृत्ति, भाषा कार्यक्रम, र संयुक्त अनुसन्धान पहलहरू सञ्चालन गर्न सकिन्छ। यसले दुवै देशका नागरिकहरूबीच आपसी समझदारी बढाउने छ र शैक्षिक सहकार्यले नेपालको मानव संसाधनलाई सुधार गर्ने छ। यस प्रकारको आदानप्रदानले दुवै देशका युवाहरूमा मित्रता र सहकार्यको भावना बलियो बनाउने छ। जलवायु परिवर्तन र वातावरण संरक्षणमा नेपालले चीनसँग सहकार्य गरेर साक्षा चुनौतीहरूको समाधान गर्न सक्छ। हिमालयको संरक्षण, दिगो विकास, र वातावरणीय व्यवस्थापनका क्षेत्रमा संयुक्त प्रयास गर्न सकिन्छ। यसबाट दुवै देशले जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक प्रभावहरूको सामना गर्न सक्ने छन् र दिगो अभ्यासहरूलाई प्रवर्द्धन गर्न मद्दत मिल्ने छ। यस्तो सहकार्यले दुवै राष्ट्रको वातावरणीय समृद्धिमा योगदान दिने छ। विश्वव्यापी गतिशीलतामा परिवर्तनको रूपमा नेपालले चीन र भारत दुवैसँगको सम्बन्धलाई सन्तुलनमा राख्न सक्छ। दुवै छिमेकीहरूसँगको सहकार्यबाट लाभ उठाउँदै आफ्नो सार्वभौमिकता र स्वतन्त्रतालाई कायम राख्न सक्छ।

नेपाल र चीनबीचमा विभिन्न किसिमका सन्धि-सम्झौताहरू भएका छन्। नेपाल र चीनबीचको सम्बन्ध प्राग ऐतिहासिककालदेखि नै भएको थाहा पाइन्छ। नेपाल उपत्यकामा पानीको सतह रहेकै

अवस्थामा नेपालमा महामञ्जुश्रीको आगमन भएको थियो। उनले त्यसवेलाका यहाँका कविला राज्यलाई पराजित गरी नयाँ राज्यको स्थापना गरेका थिए। यो युद्ध हिमाल पारको व्यापार खुलाउन र दक्षिणतर्फबाट आफूलाई सुरक्षित राख्नका लागि महामञ्जुश्रीले अधिपत्य कायम गरी नयाँ राज्यसँग सम्झौता गरेको भन्ने देखिन्छ। त्यसयता दुई देशबीच विभिन्न समयमा दर्जनौं भएका सन्धि-सम्झौताहरू भएका छन्। हुम्ला राज्यसँग सन्धि, स्रङ्छड गोम्पोसँगको सन्धि, खशा चीन सन्धि, नेपाल तिब्बत मुद्रा सन्धि, भीम मल्लको भोटसँगको सन्धि, राम शाहको सन्धि, मुद्रा विवाद र गोरखासँगको सन्धि, नेपाल भोट युद्ध र केरूड सन्धिहरू भएका थिए।

त्यस्तै नेपाल-तिब्बत-चीनबीचको बेत्रावती सन्धि, १९५३, नेपाल तिब्बतबीचको थापाथली, १८५६ को सन्धि, नेपाल भोटबीचको केरूड सन्धि १८८५, नेपाल-चीन सम्झौता १९५६, नेपाल-चीनबीचको पञ्चशीलको सन्धि, आर्थिक सहयोग सम्झौता, सन् १९५६, शान्ति तथा मैत्री सन्धि, अप्रिल २८, १९६०, नेपाल-चीन सीमा सम्झौता १९६०, राजमार्ग निर्माणसम्बन्धी सम्झौता, व्यापार सम्झौता १९६५, नेपाल र चीनबीच स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र नेपालबीचको सम्झौता १९६६, नेपाल र चीनबीच व्यापार सम्झौता १९६८, व्यापार तथा भुक्तानी सम्झौता १९७५, नेपाल र तिब्बतबीच व्यापारलागतसम्बन्धी सम्झौता १९८६ गरिएका थिए। यसैगरी सन् १९९९ पछि सांस्कृतिक सम्झौता, सैनिक सम्झौता, आर्थिक व्यापारिक समिति गठनको सम्झौता र आर्थिक सहयोग सम्झौता पनि भएका छन्।

समग्रमा नेपाल र चीनबीचको सम्बन्ध सुमधुर, गहिरो र भरपर्दो हुनुपर्छ। चीनको सुरक्षाका लागि नेपाल र नेपालको सुरक्षाका लागि चीन एक-आपसमा कटिबद्ध, मजबुत र एकताबद्ध हुन सकेको खण्डमा दुवै देश एसियाका चम्किला ताराभै स्थापित हुने छन्। चीनले पनि नेपालको सुरक्षाका लागि योगदान दिएको छ र नेपालले पनि चीनको सुरक्षाका लागि योगदान दिएको छ। हामीले यो इतिहासलाई कहिल्यै भुल्नु हुँदैन। नेपाल र चीनबीचमा वेलाबखत हुने गरेको मतभेदहरूलाई सौहार्द्रतापूर्वक छलफल-वहस गरेर समाधान गर्नुपर्दछ।

व्यापार असन्तुलनको व्यवस्थापन र पूर्वाधार परियोजनाहरूले स्थानीय समुदायलाई फाइदा पुऱ्याउन सुनिश्चित गर्न नसक्नु आज दुई देशबीचका प्रमुख चुनौतीहरू हुन्। दुई देशबीचको यति लामो सम्बन्धलाई कुनै पनि हालतमा विग्रन दिनु हुँदैन। दुवै देशबीच सन्धि-सम्झौता गर्ने तर कार्यान्वयन गर्ने हो भने एक-आपसमा चिसोपना आउनसक्छ। तसर्थ, नेपाल र चीनबीचमा भएका सन्धि-सम्झौताहरूलाई सम्बन्धित पक्षले कार्यान्वयनमा विशेष जोड दिनुपर्छ। चीनको प्रविधि र समृद्धिलाई नेपालमा के कसरी जोड्न सकिन्छ, त्यस विषयमा पनि दुवै देशले ध्यान दिएर एक-आपसमा साथ सहयोगको भावना अगाडि बढाउनु जरूरी देखिन्छ। संक्षेपमा, नेपाल-चीन सम्बन्धले भविष्यको विकासका लागि ठूलो सम्भावना बोकेको छ। यस सम्बन्धलाई सावधानीपूर्वक व्यवस्थापन गरेर, नेपालले आफ्नो रणनीतिक स्थानलाई आर्थिक समृद्धि र दिगो विकास प्राप्त गर्न उपयोग गर्न सक्नुपर्छ। रासस

(लेखक नेपाल सरोकार मञ्चका अध्यक्ष हुन्)

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

चाणक्यले सम्झाउँदै भने- 'अब शोक नगर, राज्यका लागि सचेत होऊ। राजाको एउटा खुट्टा श्मशानमा र अर्को खुट्टा सिंहासनमा हुनुपर्छ। यस्तो हुने राजालाई रुने समय मिल्दैन न त धेरै हाँस्ने समय नै हुन्छ। जब धेरै रुन्छ वा हाँस्छ तब शत्रुलाई आक्रमण गर्ने मौका मिल्छ।' चन्द्रगुप्त संशय व्यक्त गर्दै भन्दछन्- 'शोकमा रुनु र हर्षमा हाँस्नु स्वाभाविक हो महात्मा!' 'होइन, शोकमा रुने र हर्षमा हाँस्ने कुरा जसले लुकाउँछ, त्यसले कहिल्यै पनि पराजयको अनुभव गर्नुपर्दैन। शोक अर्काका लागि उपहास बन्छ, हर्ष आफ्ना लागि पीडादायक हुन्छ। अतः पत्थर (दुःखा) जस्तै कठोर तिमीले बन्नुपर्छ।' त्रिनेत्र-सम्पूर्ण प्रयत्न विफल भइरहेछन्। चन्द्रगुप्तको कुरा मुखबाट निकल्यो नागरिक आडलामुछन्। सोच्योसोच्यै कसरी रात बित्यो, कतिखेर सूर्योदय भयो, थाहै भएन चाणक्य अश्रीर हुँदै यताउता टहल्ये थिए। चन्द्रगुप्त र त्रिनेत्र मात्र उल्कण्डाले हेरिरहेथे। धेरै समयपछि अचानक उनको वाक्य फुट्यो, त्रिनेत्रलाई भने- 'आधी

आउनुभन्दा पहिल्यै त्यसलाई रोक्नुपर्छ, तिमी व्यापारी, नागरिक, रेखदेख गर्ने, मदिरा बेच्ने आदि भेषमा र साधुका भेषमा हुनुपर्छ। यस्तो हुने राजालाई रुने समय मिल्दैन न त धेरै हाँस्ने समय नै हुन्छ। जब धेरै रुन्छ वा हाँस्छ तब शत्रुलाई आक्रमण गर्ने मौका मिल्छ।' अर्नि प्रजामा पनि यो समाचार फैलाऊ कि चन्द्रगुप्त धेरै परिश्रमले गर्दा अस्वस्थ छन्, अतः राज्याभिषेक केही दिनका निमित्त स्थगित गरिएको छ।' यो आदेश पाएर त्रिनेत्र हिँडे। महामात्य शकटारलाई बोलाई यही सूचनाको भयाली पिटाउन निर्देशन गरे। त्यसपछि चाणक्यले चन्द्रगुप्तपट्टि फर्कंदै भने- 'देख्यौ तिमीले! वास्तविक युद्ध अब हुन्छ। राक्षसको अनुपम वृद्धि-चातुर्यले पाइला-पाइलामा हात्रा लागि पड्क्यन खडा गर्छ। यस किसिमको षडयन्त्रमा विजय पाउन केवल बुद्धि र विवेकबाट मात्र सम्भव छ।' एक गुप्त कोठा, चारैतिर विश्वासी सैनिकको पहरा छ। सुनले बनेका दुई सिंहासनमा चन्द्रगुप्त र चाणक्य आमने-सामने बसेका थिए।

पत्र-मञ्जुषा

जनताको काम रोकेर पूर्वरारष्ट्रपतिलाई स्वागत !

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली चौथोपटक प्रधानमन्त्री बनेका छन्। यसपटक प्रधानमन्त्री बनेपछि उनले मुख्यसचिवदेखि लिएर सचिवसम्म बोलाएर बैठक राखे। सो क्रममा उनले जनतालाई छिटोछरितो सेवा दिन, राम्रो बोली बचन गर्नु, जनताको हामी सेवक हौं भनेका थिए। जो प्रधानमन्त्री भए पनि आएर भन्ने यही नै हो। कर्मचारीहरू एउटा कानले सुन्छन्, अर्कोले उडाइदिन्छन्। नत्र त सरकारी कार्यालयमा सुधार देखिहालिन्यो नि ! सरकारी कर्मचारी होस् या जनप्रतिनिधि, जनताले तिरको करबाट तलबभत्ता खान्छन्। यद्यपि, जनताको काम गर्दैनन्। नेता आए भने काम गन्थ्याँ देखाउँछन्, अरूबेला त 'कामचोर' नै हुन्। मंगलवार भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिकामा दिउँसै रमिता देख्न पाइयो। नगरपालिकाको ढोकादेखि सडकसम्म जनप्रतिनिधि र कर्मचारी फूलको गुच्छा लिएर उभिएका थिए। यता, सबै वडाका वडाध्यक्ष र कर्मचारीलाई पनि बोलाइएको थियो। त्यहाँ पूर्वरारष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी आउने रहिन्छन्। त्यसैले बिहानैदेखि नाटक चलिरेको थियो। कामधाम छोडेर सबै सम्मान गर्नामा लागिपरेका थिए। उनीहरूको कारणले हिजो सूर्यविनायक नगरपालिकाभित्रका बसोबासीले दुःख पाए। नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारी सम्मानमा लागिपरेका वडाध्यक्ष र वडाका कर्मचारी त्यहाँ जानुपर्ने कुनै आवश्यकता थिएन। उनीहरू त्यहाँ गए, वडाको काम प्रभावित भयो। सेवा लिन

आएकाहरू यतिकै घर फर्किनुपर्‍यो। सेवग्राहीलाई निकै सास्ती भयो। १० वटै वडाबाट स्थानीय राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउन आएका थिए। कर्मचारीहरू आज हुँदैन, भोलि आउनुस् भन्दै सेवग्राहीलाई फर्काइरहेका थिए। सेवग्राही टाढाटाढाबाट सेवा लिन आएका थिए। कतिपय वडावृद्ध पनि आएका थिए। तर, त्यसले न जनप्रतिनिधिलाई फरक पर्‍यो, न कर्मचारीलाई। हुन त उनीहरूलाई कामै गर्न नपरोसजस्तै हुन्छ। काम गर्नुपर्‍यो भने ज्वरो आउँछ। काम नगर्ने वहाना खोजिरहेका कर्मचारीहरूलाई पूर्वरारष्ट्रपति आउनु पनि फाइदाको कुरा भयो। जनताले त सधैं दुःख पाइ नै रहेका हुन्। एउटा उच्च पदस्थ आउनेबित्तिकै विद्यालयसमेत बन्द गरिने देशमा अरू के कुरा गर्नु ? जनतालाई सेवा दिन रोकेर उनीहरूले तिरको करबाट फूलको माला र गुच्छा किन्नु, ग्यान टाँग्न लाजमर्दो विषय हो। विडम्बना, देशका जनप्रतिनिधिहरूमा लाजशर्म भन्ने चीज छैन। जनप्रतिनिधि र कर्मचारीले काम गरेनन्, तर तलब त लिए। विद्यादेवी भूपू राष्ट्रपति हो। एउटा भूपू राष्ट्रपतिको स्वागतमा सयौं जनतालाई दुःख दिनुको कारण के ? यता, राष्ट्रपति भइसकेको व्यक्तिले आफ्नो कामले जनताले दुःख पाउला भनेर बुझ्नुपर्दैन ? डोलेश्वर दर्शन गर्न आएपछि त्यहीबाट आफ्नो गन्तव्यतर्फ लागेको भए हुन्थ्यो। सरकारी कार्यालयमा गएर रमिता देखाइरहनुपर्ने आवश्यकता थिएन। उनी एक जनाको कारणले

त्यस दिन सयौं जना दोहोऱ्याएर सेवा लिन आउनुपर्‍यो। नेता, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूले यो कुरा बुझिदिनुपर्छ। पूर्वरारष्ट्रपति भण्डारीले जनताले तिरको करबाट खाफी छन्, लाफी छन्, गाडी चढेकी छन्। अनि त्यही जनतालाई दुःख दिन सुहाउँछ ? नेपालीमा एउटा उखान छ- 'जसको नून खायो, उसैलाई दुःख दियो'। यो पूर्वरारष्ट्रपति भण्डारीदेखि लिएर नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारीसम्ममा लागू हुन्छ।

जनताको भोटबाट पदमा पुग्ने, जनताले तिरको करबाट तलबभत्ता खाने, गाडी चढ्ने अनि जनतालाई नै दुःख दिने। नेता, जनप्रतिनिधि र कर्मचारी यस्तो हुनुपर्छ, जो आफूले दुःख पाएर अरूलाई सुख दिन्छन्। तर, यहाँ त मभन्दा ठूलो कोही छैनभन्ने व्यवहार देखाइरहेका हुन्छन्। जसले उनीहरूलाई त्यो मुकाममा पुऱ्याउँछ, उसलाई गन्दै गन्दैनन्। भण्डारी राष्ट्रपति हुँदा दुवै सदनबाट संसदहरूले नागरिकता विधेयक पारित गरेर प्रमाणीकरणका लागि पठाए। लाबो नेपाली नागरिकले नागरिकता पाएका थिएनन्। न उनीहरूले पढ्न पाएका थिए न वैक खाता खोल्न। विदेश जान्छु भन्नेहरू अलपत्र परेका थिए। सिमकाईसम्म निकाल्न पाएका थिएनन्। तर, बहुमतले पारित गरेको विधेयक विद्यादेवीले प्रमाणीकरण गरिनन्, टोकरीमा हालिदिइन्। एकपटक होइन, दुईपटक त्यसो गरिनु, उनले। सांसद जनताको मतबाट चुनिएर आएका

हुन्छन्। उनीहरू जनताको प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्ति हुन्। सदनबाट पारित भएर प्रमाणीकरणका लागि पुगेको विधेयक टोकरीमा फाल्नु भनेको जनताको मतको अपमान गर्नु हो। नेता र कर्मचारीका कारण जनताले दुःख पाएका छन्। जनताको सेवामा काम नगर्ने कर्मचारीलाई कारबाही गरिनुपर्छ। नत्र सरकारी कार्यालयमा कहिल्यै सुधार आउँदैन। जनताले दुःख पाइरहेछन्। जनताको समय पनि समय नै हो। जनताभन्दा ठूलो राष्ट्रपति हुँदै होइन।

- अनुसा थापा, भक्तपुर

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ। सँ. prabhabdailynews@gmail.com facebook.com/prabhab online

जोखिमको यात्रा | जोखिम मोलेर रकुमपूर्व पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका-१३ स्थित नयाँबजार नजिकको सहिद मार्गअन्तर्गतको घट्टेखोला तटै स्थानीयवासी । तस्विर: कुलदीप न्यौपाने/रासस

सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्रीलाई विश्वासको मत प्राप्त

प्रभाव संवाददाता

सुदूरपश्चिम- सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाहले प्रदेशसभाबाट विश्वासको मत पाएका छन् । बुधवार बसेको प्रदेशसभा बैठकमा विश्वासको मतका लागि पेस गरिएको प्रस्तावलाई मत विभाजनको प्रक्रियाद्वारा निर्णायक पेस गरिँदा मुख्यमन्त्री शाहको प्रस्तावको पक्षमा बहुमत प्राप्त भएको हो ।

सभामुख भीमबहादुर भण्डारीले मुख्यमन्त्रीले पेस गरेको प्रस्तावको पक्षमा ३६ मत परेको र यो संख्या प्रदेशसभामा तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण संख्याको बहुमत भएकाले मुख्यमन्त्रीले पेस गरेको प्रस्ताव बहुमतले पारित भएको घोषणा गरे । बुधवारको बैठकमा प्रदेशसभा ४५ सदस्य सहभागी रहेकामा मुख्यमन्त्रीको प्रस्तावको पक्षमा ३६, विपक्षमा आठ र तटस्थमा एक मत परेको थियो । स्वतन्त्र सदस्य डा. तारा जोशीले तटस्थता मत दिएका थिए । नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले मुख्यमन्त्रीको प्रस्तावको पक्षमा र नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादीले विपक्षमा मत दिएका थिए ।

विपक्षी दल नेकपा माओवादी केन्द्रका छ सदस्य र राप्रपाका एक सदस्य बुधवारको बैठकमा अनुपस्थित थिए । यसअघि विश्वासको प्रस्ताव पेस गर्दै मुख्यमन्त्रीले प्रदेशको समृद्धि र विकासका लागि अब धेरै पखिने समय नभएको भन्दै प्रदेशसभामा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दल र प्रदेशसभा सदस्यलाई सहकार्यका लागि आह्वाण गरे ।

मुख्यमन्त्रीले भने, 'दलगत सोचभन्दा माथि उठेर राजनीतिक स्थायित्व र समृद्धिका लागि विश्वासको मतका लागि आग्रह गर्दछु ।' प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा माओवादी केन्द्र संसदीय दलका नेता मानवहादुर धामीले प्रतिपक्षमा बसेर रचनात्मक काम गर्ने बताए । धामीले मुख्यमन्त्री शाहकै नेतृत्वको यसअघिको सरकारले विकासका योजना समानुपातिकरूपमा सञ्चालन नभएको भन्दै अबको कार्यकालमा प्रदेशमा समानुपातिकरूपमा विकासका योजना सञ्चालन गर्नुपर्ने सुझाव दिए । प्रस्तावमाथि भएको छलफलमा नेकपा एमाले संसदीय दलका नेता राजेन्द्रसिंह रावल, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका घनश्याम चौधरी, नेकपा एकीकृत समाजवादीका प्रकाश रावल र स्वतन्त्र सदस्य डा. तारा जोशीले बोलेका थिए ।

नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता एवं मुख्यमन्त्री शाह कांग्रेससहित एमाले, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका सदस्यको समर्थनमा नेपालको संविधानको धारा १६८ को उपधारा (२) बमोजिम यही साउन २० गते नियुक्त भएका थिए । सोही धाराको उपधारा (४) बमोजिम मुख्यमन्त्रीले बुधवार विश्वासको मत लिएका हुन् । शाह दोस्रोपटक प्रदेशको मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका हुन् । यसअघि २०७९ माघ २७ गते माओवादी केन्द्र, नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, एकीकृत समाजवादीकोसमेत समर्थनमा उनी मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका थिए । केन्द्रमा फेरिएको समीकरणसँगै माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादीले समर्थन फिर्ता लिएपछि अल्पमतमा परेका शाहले गत चैत २२ गते पदबाट राजीनामा दिएका थिए । ५३ सदस्यीय प्रदेशसभामा नेपाली कांग्रेसका १८, माओवादी केन्द्रको सभामुखबाहेक १०, एमालेको ११, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीको सात, एकीकृत समाजवादी पार्टीका चार, राप्रपाको एक र एक स्वतन्त्र सदस्य छन् ।

जहाँको दूध बिक्री नै हुँदैन

गिम्बहादुर रावल

मान्म (कालिकोट)- जिल्लाको नरहरिनाथ गाउँपालिकामा एक घर एक अनिवार्य गाईभैँसी पाल्ने चलन विस्तारै सुरु हुन थालेको छ । परम्परादेखि नै एउटा घरमा एउटा गाई वा भैँसी अनिवार्य पाल्ने गरिएकामा बीचमा अन्य पेसा व्यवसायतर्फ लागेका किसानलाई पुनः पशुपालनतर्फ आकर्षित गर्न खोजिएको छ ।

यस गाउँपालिकामा तीन हजार ९१० घरपरिवारको संख्या रहेको छ । राष्ट्रिय तथ्यांक विभागको कृषि गणना २०७८ अनुसार गाउँपालिकामा पशुपालन गर्ने तीन हजार ७५५ घरपरिवार रहेका छन् । गाउँपालिकाभित्र गाई, गोरुको संख्या चार हजार ४३६ र राँगा, भैँसीको संख्या चार हजार २१० रहेको छ ।

पशुपालनतर्फ घट्टो आकर्षण

प्रायः यहाँका सबै घरमा चारवटाभन्दा बढी गाईभैँसी पाल्ने गरेकामा अहिले धेरैले पाल्न छाडेका छन् । गाउँपालिकामा भैँसी पाल्ने चलन अहिले लोप हुँदै गएको छ । चरन क्षेत्रको अभाव, पशुपालनप्रति घट्टो आकर्षण र अधिकांश गाउँका युवा रोजगारीका लागि अन्य पेसा व्यवसाय तथा विदेश जाने गरेका कारणले गाईभैँसी पाल्ने चलन कम हुँदै गएको हो । नरहरिनाथ गाउँपालिका-५ रूपसाका पर्से सहकारी भन्नु, 'अहिले त मानिसहरूले आम्दानीका अन्य स्रोत खोज्न थाले । त्यसैबाट आफ्नो रोजगारीका देश तथा विदेश गएका कारणले अहिले गाईभैँसी एकदुईवटा मात्र पाल्ने गरिएको उनको भनाइ छ ।

नयाँ पुस्ताका युवाहरूको विदेश पलायन तथा अन्य पेसा व्यवसाय जस्ता कारणले व्यावसायिक र बजारीकरण समस्याका कारणले पनि गाईभैँसी पाल्ने पेसा लोप हुँदै गएको छ । नरहरिनाथ गाउँपालिका-७ माल्कोटका केशे बोहरा भन्नु, 'पशु चौपायाहरूमा विभिन्न रोगको संक्रमण हुँदा समेत किसानले सेवा पाउँदैन । पशु विमाको व्यवस्था नहुँदा पनि किसान मर्कामा परेका छन् ।' पशुपालनको पेसा धेरै दुःख हुने भएका कारणले धेरैले आफूसँग भएका गाईभैँसी बेच्ने गरेको उनको भनाइ छ ।

मा गाउँपालिकाले 'कृषकसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम'बाट किसानलाई गोठालो भत्ता दिएको हो । पशुपालन व्यवसाय बढाउनका लागि गाउँपालिकाले किसानलाई गोठालो भत्ता दिने गरेको गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष कमलबहादुर शाहले जानकारी दिए । गोठालो भत्ता कार्यक्रमअन्तर्गत किसानले मासिक एक हजार रूपैयाँ प्राप्त गर्दछन् । उनका अनुसार किसानलाई पशुपालनमा प्रोत्साहित गर्नका लागि गोठालो भत्तास्वरूप आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा १० लाख रूपैयाँ गाईभैँसी पाल्ने किसानलाई भत्ता वितरण गरिएको थियो ।

गोठालो भत्ताका लागि पालिकाले मापदण्ड पनि बनाएको छ । सो मापदण्ड प्रोत्साहनभत्ता वितरण गरिएको गाउँपालिकाले जनाएको छ । उपाध्यक्ष शाहले भने, 'गोठालो शब्दको सम्मान र युवा तथा बेरोजगारलाई कृषि पेसामा आकर्षण गर्न कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिएका छौं । गाउँमा गोठालोभन्दा हेपाहाका रूपमा लिइन्छ । यस कार्यक्रमले गोठालो शब्दको सम्मान गर्ने छ ।'

दुध संकलन केन्द्र स्थापना गरिने

किसानलाई आफूले उत्पादन गरिएको दूध बिक्री गर्न सहज बनाउन गाउँपालिकाले दूध संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने लागेको छ । गाउँपालिकामा उत्पादन हुने दूधलाई वाहिर निर्यात गर्नका लागि गाउँपालिकाले दूध संकलन केन्द्र स्थापना गर्ने लागेको उपाध्यक्ष शाहले जानकारी दिए । 'दूध संकलन गरेर जिल्लाका अन्य बजार तथा जुम्ला र सुर्खेतसम्म निर्यात गर्ने लक्ष्य राखेका छौं,' उनले भने, 'यसका लागि गाउँमै दूध संकलन केन्द्र स्थापना

गर्दै छौं ।' पहिलो चरणमा दूध बिक्रीका लागि जुम्लाको हिमा गाउँपालिकासँग सम्झौता भएको उपाध्यक्ष शाहले बताए । नरहरिनाथ गाउँपालिका दूध संकलन केन्द्र नहुँदा पनि यहाँ उत्पादन भएको दूधजन्य पदार्थको उचित बिक्री गर्नका लागि समस्या भएको गाउँपालिकाले जनाएको छ । दूध संकलन र बजारीकरणका लागि निजी तथा सहकारी क्षेत्रसँगको साझेदारीमा दूध तथा दूधजन्य वस्तु उत्पादन उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन गर्ने गाउँपालिकाले लक्ष्य राखेको उपाध्यक्ष शाहले बताए ।

मैसीपालन बढाउन पकेट क्षेत्र घोषणा

नरहरिनाथ गाउँपालिकाले गाई, भैँसीपालनलाई बढाउनका लागि मैसी पकेट क्षेत्र घोषणा गरेको छ । गाउँपालिका-४ र ५ को रूपसा गाउँलाई मैसी पकेट क्षेत्र बनाउन लागेको हो । नरहरिनाथ गाउँपालिका जिल्लामै पशुपालनको प्रशस्त सम्भावना रहेको ठाउँ मानिन्छ । पशुपालन व्यवसायलाई थप गुणस्तरीय र उत्पादनमुखी बनाउनका लागि बढा नं ४ र ५ को रूपसा गाउँलाई मैसी पकेट क्षेत्र घोषणा गरिएको गाउँपालिका उपाध्यक्ष शाहले जानकारी दिए ।

'ग्रामीण भेगका पशुपालक कृषकहरूको आयस्तर वृद्धि गर्न सीपमूलक पशुपालनसम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने लक्ष्य राखेका छौं,' उनले भने । 'रैथाने पशुको नशलको संरक्षण गर्न स्थानीय जातको भाले पशुको व्यवस्थापन गरी कृषकलाई प्रोत्साहन गरिने उनको भनाइ छ । साथै, उन्नत जातको भाले पशुको वीर्य ल्याएर कृत्रिम गर्भाधानको कार्यलाई प्राथमिकता राखिएको पालिकाले जनाएको छ । रासस

दुर्घटनाको जोखिममा राजमार्ग क्षेत्रका नागरिक

रौंफा (बाँके)- जिल्लाको राप्ती सोनारी गाउँपालिका-९ ढक्रेरीस्थित फिक्करी खोला नजिक गत बिहीबार स्कूल बसको ठक्करबाट एकजना पैदलयात्रीसहित १३ खसी बाघा मरेका थिए । पूर्व-पश्चिम राजमार्गमा कोहलपुरको चप्परगौडीस्थित जानकूञ्ज लिटिल बोर्डिङ स्कूलको बसले स्थानीय २६ वर्षीय गोविन्द ओलीलाई ठक्कर दिँदा उनको घटनास्थलमै मृत्यु भएको थियो । सोही क्षेत्रमा गत वर्ष यात्रुबाहक बसको ठक्करबाट पाँच पशुचौपाया परेका थिए । विभिन्न समयमा हुने यस्ता दुर्घटनाबाट राजमार्ग क्षेत्रका सर्वसाधारणले बर्सिन ठूलो जनघनको क्षति व्यहोर्दै आएका छन् ।

पशुपालक किसान सडक दुर्घटनाको जोखिममा पर्दै आएको राप्ती सोनारी-९ का वडाध्यक्ष सोहनलाल थारुले बताए । गाईवस्तुलाई जंगल लैजाने र घर फर्काउने क्रममा राजमार्गमा तीव्र गतिमा गुड्ने सवारीसाधनले ठक्कर दिँदा दुर्घटना हुने गरेको उनको भनाइ छ । बाँकेमा गत आर्थिक वर्षमा दुर्घटनामा परी १२ पशुचौपायाको ज्यान गएको र तीन पशुचौपाया घाइते भएका जिल्ला ट्राफिक गोपीकृष्ण सुवेदीले जानकारी दिए । जिल्लामा भएका अधिकांश सवारी दुर्घटना चालक र सडक प्रयोगकर्ताको लापरवाहीका कारण हुने गरेको उनले बताए ।

'सवारी दुर्घटना भएकामध्ये अधिकांश लापरवाहीका कारण भएका छन् । चालकको लापरवाही प्रमुख कारण हो भने लैजाने र घर फर्काउने क्रममा राजमार्गमा तीव्र गतिमा गुड्ने सवारीसाधनले ठक्कर दिँदा दुर्घटना हुने गरेको उनको भनाइ छ । बाँकेमा गत आर्थिक वर्षमा दुर्घटनामा परी १२ पशुचौपायाको ज्यान गएको र तीन पशुचौपाया घाइते भएका जिल्ला ट्राफिक गोपीकृष्ण सुवेदीले जानकारी दिए । जिल्लामा भएका अधिकांश सवारी दुर्घटना चालक र सडक प्रयोगकर्ताको लापरवाहीका कारण हुने गरेको उनले बताए ।

लागि ट्राफिक प्रहरीले बेलाबेलामा राडर गनसहितको जाँच गर्नुका साथै सचेतनाका कार्यक्रम गर्दै आएको उनले बताए । राप्ती सोनारी-९ ढक्रेरीका नागरिक अर्गुवा विश्वराज खनालले राजमार्ग क्षेत्रमा हुने सडक दुर्घटना न्यूनीकरण तथा रोकथाम गर्न सवारी चालकसँगै आम नागरिकलाई सचेत गराउनुपर्नेमा जोड दिए । 'ट्राफिक प्रहरी र यातायात व्यवसायीले मात्र चाहेर सवारी दुर्घटना न्यूनीकरण गर्न सम्भव हुँदैन,' उनले भने, 'जनचेतना जगाउने, ट्राफिक नियम सिक्ने,सिकाउनेलगायत कार्यमा सर्वसाधारण तथा नागरिक समाजको पनि भूमिका महत्त्वपूर्ण रहन्छ ।' रासस

कुवेता वैदेशिक रोजगारको अवसर

कम्पनी : LAVIS LOUNGE LADIES BEAUTY SALON CO. चलानी नं. ६०९२३५७८

पुर्ण सीक्युटि मिति २०८१/०८/१७ LT No. 308764

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलब		आओर ट्युनिंग युटिलि	प्रतिनि कमाजो कमाजो	हटाउन कमाजो कमाजो	वाफिक कमाजो कमाजो	समाज कमाजो कमाजो	बरो कमाजो कमाजो	कारर कमाजो कमाजो
		पुरुष	महिला	कु.रु.	बो.रु.							
1	Hair Stylist/manicurist/pedicurist/complexion Massuer/maker Up	0	2	150	६५,८५०	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन

अन्तर्वार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ अग्ट ६ गते (22nd Aug. 2024) मा हुनेछ ।

क्याम्पकाबारी कोषसम्बन्धी जानकारी: रु. १,५०० - आओर कमाजो

सुवेत शुल्क: १०,०००

Namo Buddha Recruitment Pvt. Ltd.
Basundhara-3, Kathmandu, Nepal, Phone : +977-1-4983188, E-mail : info@namobuddharecruitment.com, nbrpl1370@gmail.com, Website : www.namobuddharecruitment.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी : CROSS ROADS TRANSPORTATION

शहर : Riyadh चलानी नं. ६०९२३५७८

पुर्ण सीक्युटि मिति २०८१/०९/२३ LT No. 304209

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलब		आओर ट्युनिंग युटिलि	प्रतिनि कमाजो कमाजो	हटाउन कमाजो कमाजो	वाफिक कमाजो कमाजो	समाज कमाजो कमाजो	बरो कमाजो कमाजो	कारर कमाजो कमाजो
		पुरुष	महिला	कु.रु.	बो.रु.							
1	Heavy Truck Driver	5	0	1800	६८,०५५	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन

अन्तर्वार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ अग्ट ६ गते (22nd Aug. 2024) मा हुनेछ ।

क्याम्पकाबारी कोषसम्बन्धी जानकारी: रु. १,५०० - आओर कमाजो

सुवेत शुल्क: १०,०००

OM OVERSEAS EMPLOYMENT PVT.LTD
Basundhara - 3, Kathmandu, Nepal, Tel : +977-1-5903266, 985-1105656, 9801020501
E-mail : omoverseas36@gmail.com, omoverseas666@gmail.com

युईमा रोजगार कम्पनी : YSR CARPENTRY & FLOORING CONTRACTING LLC

शहर : Dubai चलानी नं. ६०९२३५७८

पुर्ण सीक्युटि मिति : २०८१/०९/१८ पुर्ण विज्ञापन सीक्युटि मिति : २०८१/०८/३० LT No. 303698

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या		मासिक तलब		आओर ट्युनिंग युटिलि	प्रतिनि कमाजो कमाजो	हटाउन कमाजो कमाजो	वाफिक कमाजो कमाजो	समाज कमाजो कमाजो	बरो कमाजो कमाजो	कारर कमाजो कमाजो
		पुरुष	महिला	AED	बो.रु.							
1	Brick Layer Assistant	3	0	1200	८३,६२५	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन	५ दिन
2	Brick Mason	2	0	1200	८३,६२५							
3	Building Laborer	8	0	1000	३६,३५०							
4	House Builder	4	0	1200	८३,६२५							
5	Carpenter	3	0	1200	८३,६२५							
6	Concrete Mason	6	0	1200	८३,६२५							
7	Construction Carpenter	2	0	1200	८३,६२५							
8	Stone Mason	5	0	1200	८३,६२५							
9	Tile Layer	5	0	1200	८३,६२५							
10	Tile Layer Assistant	5	0	1200	८३,६२५							

अन्तर्वार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ अग्ट ६ गते (22nd Aug. 2024) मा हुनेछ ।

क्याम्पकाबारी कोषसम्बन्धी जानकारी: रु. १,५०० - आओर कमाजो

सुवेत शुल्क: १०,०००

PARADISE HUMAN RESOURCE PVT. LTD
KMC-9, Jamung Galli, Kathmandu, Tel: 01-5921521, 5921522, Email: paradisehuman123@gmail.com, info@paradisehumanresource.com.np, Web: www.paradisehumanresource.com.np

निर्देशक दिवाकर भट्टराई निर्देशन गर्न लागेको फिल्म 'नरसिंहा: अवतार' मा शीर्षमध्य एक भूमिकामा सनिशा भट्टराई अनुबन्धित भएकी छन्। यसको निर्माणपक्षले फिल्मका लागि अहिलेसम्म तीन जना मुख्य पात्रहरू फाइनाल गरेको हो। निर्माणपक्षले यो फिल्ममा सनिशाको कस्तो भूमिका छ भन्ने विषयमा भने केही पनि खुलाइएको छैन। आफूले निर्वाह गर्ने भूमिका र यो फिल्मलाई लिएर आफू उत्साहित रहेको जानकारी सनिशाले दिइन्। सनिशाको यो दोस्रो फिल्म हो। उनको डेब्यू अभिनय रहेको फिल्म १२ गार्ड फूलपातीमा रिलिज हुँदैछ।

बिहीबार, ३१ साउन २०८१ (Thursday, August 15, 2024)

'घर नम्बर २' माघ ११ मा आउने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- साउनको २५ गतेबाट छायांकनमा रहेको फिल्म 'के घर के डेरा: घर नम्बर २' आगामी माघको ११ गतेबाट रिलिज सार्वजनिक प्रदर्शनमा आउने भएको छ। निर्माण युनिटले वितरक कम्पनी रिच इन्टरटेन्मेन्टका प्रमुख करण श्रेष्ठसंगको छलफलबाट फिल्मको रिलिज मिति तय गरेका हुन्।

फिल्मका लागि माघको ११ गते राम्रो देखेर प्रदर्शनका लागि लक गरिएको वितरक करण श्रेष्ठले बताए। फिल्मको छायांकन एक महिनामा सक्ने योजना निर्माण पक्षको छ। फिल्मको अहिले काठमाडौं आसपासका स्थानमा छायांकन भइरहेको छ। दीपेन्द्र के खनालको निर्देशन रहेको फिल्मको कथा बुद्धि सागरले लेखेका हुन्। फिल्ममा खगेन्द्र लामिछाने, निश्चल बस्नेत, आर्यन सिग्देल, केकी अधिकारी, उपासना सिंह ठकुरी, प्रकाश घिमिरे, श्रुजना नापित, संजोग रसाइली, रविना घिमिरे लगायतका कलाकारहरूको अभिनय रहनेछ।

सामाजिक विषयवस्तुमा वन्न लागेको

फिल्ममा कृष्णवहादुर थापाको छायांकन छ। एक्स इन्टरटेन्मेन्ट र नटराज क्रियेशनको ब्यानरमा निर्माण भइरहेको यो फिल्ममा शरद श्रेष्ठ, किरण महर्जन र राजीव श्रेष्ठको लगानी छ। फिल्मका कार्यकारी निर्माता युवराज कार्की

फिल्मको सह-निर्माता ओम प्रकाश अग्रवाल र महेश किजु हुन्। ओएसआर डिजिटल फिल्मको डिजिटल पार्टनर रहेको छ। फिल्मलाई काठमाडौंमा रिच इन्टरटेन्मेन्ट र मोफसलमा एफडी कम्पनीले वितरण गर्नेछन्।

अस्कर कलेजले फिल्म र सिरिज बनाउने

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- फिल्मको औपचारिक पठनपाठन सञ्चालन गर्दै आएको अस्कर कलेजले फिल्म तथा सिरिज निर्माण गर्ने भएको छ। कलेजको २० औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा कलेज प्रमुख तथा निर्देशक रामराजा दाहालले कलेजका वर्तमान तथा दीक्षित दुवै विद्यार्थीलाई लक्षित गरी फिल्म निर्माण गर्न लागिएको घोषणा गरे।

उनले भने, 'विद्यार्थीलाई कलेज सकेपछि फिल्म निर्माण कहाँ कसरी गर्ने भन्ने ठूलो चिन्ता हुन्छ। त्यही चिन्ता दूर गर्न कलेजले वर्तमान तथा दीक्षित विद्यार्थीलाई फिल्म निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण प्राविधिक उपकरण तथा भौतिक स्रोत साधन उपलब्ध गराउने छ।'

समारोहमा कलेजका संस्थापक नीर शाहले कलेजले दुई दशक लामो प्राज्ञिक यात्रा पार

गरेको अवसरमा खुसी तथा गर्व लागेको बताए। उनले भने, 'नेपाली सिनेमाको प्राज्ञिक तथा बौद्धिक कुरा आउंदा अस्कर कलेजको नाम छुटाउने नहुने रूपमा स्थापित भइसकेको छ।' आफू सधैं अस्कर कलेजको शुभेच्छुक रहेको भन्दै उनले भविष्यमा पनि नयाँ पुस्ताका विद्यार्थीहरूलाई लाभ हुने काम गर्न पछि नपर्ने बताए।

कलेजका सञ्चालक समिति, शिक्षक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीको उपस्थितिमा भएको वार्षिकोत्सव समारोहको अवसरमा १३ औं व्याचका विद्यार्थीलाई विदाइ र सत्रौं र अठारौं व्याचका विद्यार्थीलाई स्वागत गरियो। कार्यक्रममा पूर्व तथा वर्तमान विद्यार्थीले नृत्य, गायन तथा कविता वाचन आदि प्रस्तुति दिएका थिए।

चलचित्र विकास बोर्ड अध्यक्षका लागि करिश्माको आवेदन

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- चलचित्र विकास बोर्डको रिक्त अध्यक्ष पदका लागि अभिनेत्री करिश्मा मानन्धरले पनि आवेदन दिएकी छन्। अभिनेत्री मानन्धरले सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय पुगेर आफ्नो निवेदन दर्ता गराएकी हुन्।

मानन्धरले निवेदन दिएसँगै बोर्ड अध्यक्षका लागि अहिलेसम्म तीन जनाको आवेदन परेको छ। यसअघि अध्यक्षका लागि निर्देशक तथा सञ्चारकर्मी दिनेश डिस्सी र राष्ट्रिय नाचघरमा पूर्वमहाप्रबन्धक राजेश थापाले निवेदन दर्ता गराएका थिए। निवेदन दिने ती जना नेकपा एमाले निकट कलाकर्मी हुन्।

गत साउन ९ गते भुवन केसीको दुई वर्षे कार्यकाल पूरा भएसँगै रिक्त रहेको अध्यक्ष पदका लागि गत साउन १६ गते सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले दरखास्त आह्वान गरेको थियो। आवेदन दिने मिति वृधवारसम्म रहेको छ। आवेदन दिने मिति सकिएपछि मन्त्रालयले

कार्ययोजना, प्रस्तुतीकरण र अन्तरवार्ता नाम मन्त्रपरिषदा सिफारिस गर्नेछ। मन्त्रीपरिषदले ती नामबाट एक जनालाई विकास बोर्डको अध्यक्षमा नियुक्त गर्नेछ।

हलमा लाग्नुअघि नै श्रद्धा कपुरको 'स्त्री-२' हिट

मुम्बई- मानिसमा हरर चलचित्रको क्रेज बढेको छ। केही समययता यस्तो फिल्म रिलिज हुँदा बक्स अफिसमा हलचल मच्चिन्छ।

अब फेरि एक पटक बक्स अफिसमा राज गर्न फिल्म 'स्त्री २' रिलिज हुँदैछ। फ्यानहरू यो फिल्मको उत्सुकताका साथ पर्खिरहेका थिए। अब यो प्रतिष्ठाको अन्त्य हुँदैछ।

चलचित्र आज राति ९:३० बजे रिलिज हुनेछ। फर्स्ट डे फर्स्ट शो हेर्नको लागि मानिसहरू तयारीमा जुटेका छन्। स्त्री-२ को अग्रिम बुकिङ खुला भएको छ।

र यसको अग्रिम बुकिङ धमाधम भइरहेको छ। अग्रिम बुकिङमा यो फिल्मले खेल खेल्ने र वेदलाई

पछि पारेको छ। एक दिन अगाडि स्त्री २ रिलिज गरेर निर्माताहरूले यसअघि खेल

खेलमा र वेदलाई स्त्री २ सँगै १५ अगस्टमा रिलिज गर्ने तयारी गरेका थिए। यी दुवै ठूला स्टारका फिल्म हुन् तर दुवैको बजेट 'स्त्री २' भन्दा निकै कम छ।

स्त्री- २ ले अग्रिम बुकिङमार्फत करोडौं रूपैयाँ कमाएको छ। सकनिल्को रिपोर्टका अनुसार 'स्त्री- २' ले पहिलो दिन अहिलेसम्म ११ करोड २२ लाख रूपैयाँ कमाएको छ। फिल्मको ९७१४ शोका लागि ३७३२० टिकट बिक्री भएको छ। साँफसम्म यो संख्या अझै बढ्न सक्छ।

रंजशाला

कर्पोरेट क्रिकेटको मुख्य प्रायोजक गोदावरी स्टिल्स

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- भेट्रान्स फोर्ट्रिले आयोजना गर्ने कर्पोरेट क्रिकेट लिगको मुख्य प्रायोजकमा गोदावरी स्टिल्स जोडिएको छ।

ललितपुरको ग्रेट हिमालय क्रिकेट एकेडेमी इन्डोर क्रिकेटमा भाइ १ गतेदेखि सुरु हुने कर्पोरेट क्रिकेट प्रतियोगितामा गोदावरी स्टिल्स

मुख्य प्रायोजकको रूपमा जोडिएको छ। आयोजक भेट्रान्स फोर्ट्रिले प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सन्तोष भण्डारी र गोदावरी स्टिल्सका मार्केटिङ हेड युवराज पोखरेलले बिहीबार प्रायोजन सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन्। सिईओ भण्डारीले क्रिकेट प्रेमी र पुराना खेलाडीलाई प्रतियोगिताले राम्रो अवसर प्रदान गर्ने बताए। उनले प्रतियोगितालाई अझ

स्तरीय र भव्यताका साथ विकास गरिने बताए। गोदावरी स्टिल्सका मार्केटिङ हेड पोखरेलले कर्पोरेट क्रिकेटसंगको सहकार्यलाई दीर्घकालिन रूपमा अघि लैजाने ईच्छा व्यक्त गरे। बिहीबारको पत्रकार सम्मेलनमा प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडी र उत्कृष्ट ब्याटर तथा बलरलाई थाईल्याण्ड टूरको प्याकेज दिने घोषणा गरिएको छ।

पत्रकार सम्मेलनमा सहभागी २० टिमको समूह विभाजन गरिएको थियो। समूह एमा नेपाल बैंक, लक्ष्मी सनराईज बैंक, आईएमई रूप, प्रभु बैंक, सालिको रहेका छन्। समूह बीमा जगदम्बा रूप, एनआईसी एसिया, युनाइटेड अजोड, लुम्बिनी विकास बैंक, क्लाउड प्याक्ट्री छन्।

समूह सीमा आईसीएफसी फाइनान्स, डोगमा रूप, सानिमा इन्स्योरेन्स, क्विस्ट फर्मा, नेपाल एसबीआई बैंक र समूह डीमा केआईईसी, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, प्राईम बैंक, अम्बे रूप र कर्मचारी सञ्चय कोष सहभागी रहेको कम्पनी सचिव अनिल बर्तौलाले बताए।

एकदिवसीय वरीयताको दोस्रो स्थानमा रोहित

काठमाडौं (एजेन्सी)- रोहितले भर्खरै श्रीलंकाविरुद्धको तीन खेलको एकदिवसीय शृंखलामा दुई अर्धशतकसहित कुल १५७ रन बनाएका थिए। उनीबाहेक अन्य कुनै भारतीय ब्याट्सम्यानले यो शृंखलामा अर्धशतक पनि बनाउन सकेनन्। जसका कारण रोहित ७६१ रेटिङ अंकका साथ वरीयतामा दोस्रो स्थानमा पुगेका हुन्। यद्यपि, बाबर आजम भने पहिलो स्थानमा यथावत छन्।

अंकका साथ दोस्रो स्थानमा थिए। यद्यपि गिल रोहितभन्दा पछाडि छैनन्। वरीयतामा एक स्थान मात्र गुमाएका गिल अहिले ७६३ रेटिङ अंकसहित तेस्रो स्थानमा छन्। तर, बरियतामा पहिलो स्थानमा रहेका बाबर र दोस्रो स्थानमा रहेका रोहितबीच ठूलो खाडल छ। बाबरको ८२४ रेटिङ अंक छ। विराट कोहलीका लागि श्रीलंका भ्रमण पनि खास रहेन। यसका

बाबजुद उनको वरीयतामा कुनै परिवर्तन आएको छैन। उनी ७४६ रेटिङ अंकसहित चौथो स्थानमा यथावत छन्। तर, उनको रेटिङ अंक ६ ले गिरेको छ। भारतविरुद्धको तीन खेलको घरेलु एकदिवसीय शृंखलामा १०१ रन बनाएका श्रीलंकाका ब्याट्सम्यान पथुम निसान्काले पनि एक स्थान सुधार गरेका छन्। निसान्का अहिले ७०८ रेटिङ अंकका साथ आठौं स्थानमा छन्।

पल्सर स्पोर्ट्स अवार्ड भदौ अन्तिम साता

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली खेलकुदमा वर्षभरि उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गर्ने खेलाडी एवम् प्रशिक्षकलाई प्रदान गरिने 'पल्सर स्पोर्ट्स अवार्ड' आगामी भदौमा प्रदान गरिने भएको छ।

आगामी भदौ २८ गते आयोजना हुने २१औं संस्करणको उक्त अवार्ड विभिन्न दश विधामा उत्कृष्ट घोषित हुने खेलाडीलाई सम्मान गरिने आयोजक नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्चका अध्यक्ष दुर्गानाथ सुवेदीले यहाँ आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिए। उनका अनुसार वर्षको उत्कृष्ट पुरुष खेलाडी, वर्षको उत्कृष्ट महिला, वर्षको उत्कृष्ट युवा, वर्षको उत्कृष्ट प्रशिक्षक, पिपल्स च्याइस अवार्ड, पारा एथलिट सम्मान, स्पेसल अवार्ड, टिम अफ दी एयर लाइफटाइम एचिभमेन्ट अवार्ड र एसियन स्पोर्ट्स जर्नालिस्ट अवार्ड विधा रहनेछ।

उक्त अवार्डका लागि आयोजक मञ्च र गोल्ड स्कुवीच मुख्य प्रायोजनसम्बन्धी सम्झौता भएको छ। आयोजक मञ्चका अध्यक्ष सुवेदी र गोल्ड स्कुवीचका प्रबन्ध निर्देशक अभिमन्यु गोल्डले उक्त अवार्डमा मुख्य प्रायोजकका रूपमा रहने विषयमा हस्ताक्षर गरे। सम्झौताअनुसार गोल्ड स्कुवीचले वर्ष खेलाडी पुरुष, महिला, युवा, पिपल्स च्याइस र प्रशिक्षक गरी पाँच विधामा उत्कृष्ट हुने खेलाडीलाई जनही एक थान मोटरसाइकल पुरस्कार प्रदान गरिनेछ।

त्यसैगरी, अन्य विधा टिम अफ दी एयर, लाइफटाइम अचिभमेन्ट, स्पेसल र पारा एथलिट विधाका विजेताले जनही रु एक लाख पुरस्कार पाउने छन्। अघिल्लो संस्करणको तुलनामा यसपटक पुरस्कार राशिमा शतप्रतिशत वृद्धि गरिएको मञ्चका अध्यक्ष सुवेदीले बताए। उनका अनुसार यसअघि उक्त विधाका विजेता खेलाडीलाई जनही रु ५० हजार पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। यसपटक मञ्चले अवार्ड कार्यक्रमसँगै एसियाली खेलकुद पत्रकार महासङ्घ

(एआईपिएस, एसिया) को कंग्रेस पनि नेपालमै आयोजना गर्ने भएको छ। उक्त कंग्रेस आगामी भदौ २५ देखि २८ गतेसम्म हुनेछ। कंग्रेसमा एसियाका ३३ देशका खेलकुद पत्रकारको उपस्थिति रहने मञ्चका अध्यक्ष सुवेदीले जानकारी दिए।

अघिल्लो वर्ष पुरुषतर्फ एथ्लेटिक्सका दीपक अधिकारी, महिलातर्फ एथ्लेटिक्सकी राजपुरा पछाई, प्रशिक्षकमा एथ्लेटिक्सका चन्द्रबहादुर गुरुङ, युवामा क्रिकेटका देवकुमार खनाल र पिपल्स च्याइस अवार्डमा टेबलटेनिसकी सिक्का सुवाल श्रेष्ठले पल्सर स्पोर्ट्स अवार्ड जितेकी थिइन्। त्यसैगरी, स्पेसल अवार्ड फोटोपत्रकार सुदर्शन रञ्जित, पारा एथलिट सम्मान एथ्लेटिक्सकी पारा खेलाडी मैया विशुषे, एसियन स्पोर्ट्स जर्नालिस्ट अवार्ड हङ्कङका खेलपत्रकार चू चान फाइ र लाइफटाइम एचिभमेन्ट अवार्ड भारततोलनका ओलम्पियन राजेन्द्रकुमार प्रधानलाई प्रदान गरिएको थियो।

३४ अंकले बढ्यो नेप्से

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा ३४ दशमलव २९ अङ्कको वृद्धि देखिएको छ। बुधवार नेप्से परिसूचक एक दशमलव १७ प्रतिशतले बढेर दुई हजार नौ सय ५७ दशमलव ७५ को विन्दुमा कायम भएको हो। तीन सय ३२ कम्पनीको पाँच करोड १२ लाख ३० हजार तीन सय ४० किता शेयर दुई लाख ४४ हजार १९ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु २३ अर्ब ४३ करोड पाँच लाख ८१ हजार एक सय ५० बराबरको कारोबार भएको छ।

जीवन बीमा समूह शून्य दशमलव ०८, लघुवित्त शून्य दशमलव ७० र म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव ९० प्रतिशतले घटेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक बढेको छ। वित्त समूहको उपसूचक सबैभन्दा बढी सात दशमलव ६७ प्रतिशतले बढेको छ। बैंकिङ शून्य दशमलव ७२, विकास बैंक तीन दशमलव ०७, होटल तथा पर्यटन दुई दशमलव ३७, जलविद्युत् एक दशमलव ९१, लगानी दुई दशमलव ४९, उत्पादन तथा प्रशोधन शून्य दशमलव ६४, निर्जीवन

अनुभवीबाट सुभावाव लिएर काम गर्न उद्योगमन्त्रीको निर्देशन

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले अनुभवी व्यक्तिबाट सुभावाव लिएर काम गर्न खाद्य तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा पारवहन तथा गोदाम व्यवस्थापन लिमिटेडका महाप्रबन्धकलाई निर्देशन दिएका छन्। खाद्य तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा नियुक्त हुनु भएका रमेश आचार्य र नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्थापन लिमिटेडको महाप्रबन्धकमा नियुक्त भएका

पनि प्रतिकूलतामा काम गरेर उत्कृष्ट परिणाम दिनसक्नुपर्छ, मन्त्री भण्डारीले भने, 'तपाईंहरू दुवै जनाले यी संस्थालाई उकास्न, संस्थाको गरिमा जोगाउन मजबुत तवरको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ, मेरो शुभकामना छ।' मन्त्री भण्डारीले अहिले काम गर्न नसकेको छुट्टै कसैलाई नभएको बताउँदै खाद्य तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड तथा पारवहन तथा गोदाम व्यवस्थापन लिमिटेडमा नियुक्त हुनुभएका दुवै जनाको परीक्षणकाल बुधवारदेखि सुरु भएको बताए। उनले भने, 'अब तपाईंहरूको पहिलो तीन महिनाको काम हेरिन्छ, त्यो अवधिमा सक्नुभएन भने

तपाईं आफैले पुनःविचार गर्नुपर्ने हुन्छ।' 'सरकारले तपाईंहरूलाई जसरी विश्वास गरेको छ। त्यसअनुरूप काम गर्न सक्नुपर्छ अहिले तपाईं हामी सबै परीक्षण गरिनेछ। छ महिना गर्दै थप समय परीक्षण गरिनेछ। आफू मातहतका संरचनामाथि प्रश्न उठ्ने काम नगर्नु होला,' मन्त्री भण्डारीले भने। नवनिर्भर दुवै जनालाई पद तथा गोपनीयताको सपथ ग्रहण गराउँदै मन्त्रालयका वाणिज्य तथा आपूर्ति सचिव मधुसुदन बुलाकोटीले नियुक्तिपत्र प्रदान गरेका थिए। नवनिर्भर दुवै जनालाई मङ्गलबार बसेको मन्त्रपरिषद् बैठकले नियुक्त गरेको थियो।

कर्पोरेट

रिलायन्स फाइनेन्स र चिकेन स्टेसनबीच सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- रिलायन्स फाइनेन्स लिमिटेड र चिकेन स्टेसनबीच सम्झौता भएको छ। सम्झौता अर्न्तगत रिलायन्स फाइनेन्स लिमिटेडका समस्त ग्राहकवर्ग, शेयरधनी तथा कर्मचारीहरूले चिकेन स्टेसनमा पाउने खानामा १० प्रतिशत सम्म छुट प्राप्त गर्न सक्नेछन् र साथै रिलायन्स फाइनेन्स लि.मा नयाँ खाता खोल्ने ग्राहकवर्गहरूले रु ५००/ बराबरको खानाको फ्रि भौचर प्राप्त गर्ने छ। यो सुविधा चिकेन स्टेसनको को काठमाडौंमा रहेका सबै शाखाहरूमा लागू हुनेछ।

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'ग' वर्गको वित्तीय कारोवार गर्ने संस्थाले आफूलाई भवनबाट कारोवार शुरु गर्दै आएको यस संस्थाले न्यूरोड काठमाडौं, सितापाईला काठमाडौं, ईमाडोल ललितपुर, नारायणघाट चितवन, महेन्द्रपुल पोखरा कास्की, वेशीशहर लमजुङ, बनेपा काभ्रेपलाञ्चोक, आरुघाट गोरखा, चारआली भुवापामा, गोरखा बजार गोरखा, भैरहवा रूपन्देही, मणीग्राम रूपन्देही, बुटवल रूपन्देही, धनगढी कैलाली, महेन्द्रनगर कञ्चनपुर, कोहलपुर बाँके, अत्तरीया कैलाली, दमक भुवापामा, विर्तामोड भुवापामा, धुलावारी भुवापामा, र टाँडी चितवनमा शाखा कार्यालय गरि जम्मा २१ वटा शाखा कार्यालय खोली कारोवार गर्दै आएको छ।

संस्थाले 'वित्तीय सेवाको अर्को परिभाषा' भन्ने नाराका साथ संस्थाका ग्राहकहरूलाई सहज तथा सर्व सुलभ तरिकाले विभिन्न शिर्षकहरूमा कर्जा प्रदान गर्नुका साथै विभिन्न निक्षेप योजना लागू गरि आकर्षक व्याज प्रदान गर्दै निक्षेप संकलन गर्दै आएको छ।

टेलिकमको प्रिपेडमा अन्तर्राष्ट्रिय रोमिड सेवा

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल टेलिकमले सबै प्रिपेड मोबाइल नम्बरमा अन्तर्राष्ट्रिय रोमिड सेवा क्रमिक रूपमा स्वतः उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाएको छ। यस अनुसार हाल प्रिपेड ग्राहकहरूले अन्तर्राष्ट्रिय रोमिड सेवा सक्रिय गराउनु पर्ने अवस्था रहेकोमा अब भने सबै प्रिपेड ग्राहकहरूको मोबाइल नम्बरमा अन्तर्राष्ट्रिय रोमिड सेवा क्रमिक रूपमा स्वतः उपलब्ध हुनेछ।

अन्तर्राष्ट्रिय रोमिड सेवा सुचारु भएका ग्राहकहरूले नेपाल टेलिकमकै सिम प्रयोग गरी विदेशमा पनि भ्वाइस, डाटा र एसएमएस सेवा प्रयोग गर्न सकिन्छ। नेपाल टेलिकमले रोमिड सेवा उपलब्ध गराएका भारत बाहेकका अन्य देशहरूमा

यो सुविधा क्रमशः उपलब्ध हुनेछ। नेपाल टेलिकमको प्रिपेड मोबाइलमार्फत हाल ४० देशमा रोमिड सुविधा प्रयोग गर्न सकिन्छ। सेवाग्राहीले विश्वका विभिन्न ४० देशमा नेपाल टेलिकमकै प्रिपेड मोबाइल मार्फत भ्वाइस, डाटा र एसएमएस सेवा चलाउन सक्छन्। यसका लागि ती देशहरूमा रहेका ५४ अपरेटरसँग सम्झौता सम्पन्न भई सेवा सञ्चालनमा रहेको छ।

प्राइम कर्मासंयल र सांग्रिला डेभलपमेन्टको अन्तरबैंक कार्डलेस भुक्तानी सेवा सुरु

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेड (एनसीएचएल) ले प्राइम कर्मासंयल बैंक र सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंक सँगको सहकार्यमा अन्तरबैंक कार्डलेस विडुअल सेवा शुरु गरेको छ। यस सेवामा आवद्ध बैंकहरूका ग्राहकहरूले सञ्जालमा रहेका एटीएम मेसिन प्रयोग गरी बिना कार्ड मोबाइल बैंकिङ वा कनेक्टआइपिएसको माध्यमबाट नगद निकाल्न सकिने व्यवस्था थप गरिएको छ। अब दुवै बैंकका ग्राहकहरूले यस सेवामाको शुरुवात पश्चात् एजुटा बैंकको खाताबाट अर्को बैंकको एटीएम मेसिन प्रयोग गरी समेत बिना कार्ड नगद फिक्न सक्ने भएको छ।

हालका लागि ग्राहकहरूले एनसीएचएलले सञ्चालन गर्दै आएको रिटेल प्याटर्न अर्न्तगत कनेक्टआइपिएसमा रजिष्टर गरी आफ्नो लिङ्क गरिएको प्राइम कर्मासंयल बैंक वा सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंकको खाताबाट सो सुविधा प्रयोग गर्न सक्नेछन्।

ग्राहकले कनेक्टआइपिएस मोबाइल एपमा लग इन गरी कार्डलेस विडुअल अर्पनमा क्लिक गरी निष्कासन गर्ने बैंक खाता छनौट गर्नुपर्दछ। यस पश्चात् कनेक्टआइपिएसमा रजिष्टर गरिएको मोबाइल नम्बरमा प्राप्त भएको ओटिपीलाई सञ्जालमा उपलब्ध बैंकको नजिकैको एटीएममा उक्त ओटिपी प्रयोग गरी नगद फिक्न सकिनेछ। हाल यो सेवा प्राइम कर्मासंयल बैंक र सांग्रिला डेभलपमेन्ट बैंकको एटीएममा उपलब्ध रहेको छ भने सो सेवा चरणबद्ध रूपमा थप अन्य सदस्य बैंक वित्तीय संस्थाहरूमा पनि विस्तार गरिने योजना रहेको छ। अहिले बैंकका ग्राहकहरूले कार्डलेस विडुअल सेवा आफ्नै बैंकको एटीएमबाट मात्र गर्न सकिने व्यवस्था रहेकोमा यस नयाँ सुविधाजनक सेवामाको शुरुवात पश्चात् ग्राहकहरूले सजिलै अर्को बैंकको एटीएमबाट समेत बिना कार्ड नगद निकाल्न सक्ने व्यवस्था भएको छ।

कुमारी बैंक र नव डर्मा स्किन एण्ड लेजर

एस्थेटिकबीच सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- कुमारी बैंक लिमिटेड र नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं स्थित नव डर्मा स्किन एण्ड लेजर एस्थेटिक प्रा. लि. बीच कुमारी बैंक लिमिटेडका ग्राहक महानुभावहरूलाई हस्पिटलबाट प्रदान गरिने सेवाहरूमा विशेष छुट प्रदान गर्न समझदारी भएको छ। यससम्झौता अनुसार कुमारी बैंक लिमिटेडका ग्राहक महानुभावहरूले सो नव डर्मा स्किन एण्ड लेजर एस्थेटिकको नयाँ बानेश्वर- काठमाडौं र कोशलटार-भक्तपुर स्थित सेवाकेन्द्रबाट सेवा लिएर बापत कुमारी बैंकको डेबिट/क्रेडिट कार्ड अथवा क्यूआरबाट भुक्तानी गर्दा १० प्रतिशतसम्म छुट प्राप्त गर्न सक्नेछन्। यस सुविधाबाट सेवाग्राहीहरूले गुणस्तरिय सेवा प्राप्त गर्नुका साथै अधिकतम लाभ समेत प्राप्त गर्न सकिनेमा बैंक विश्वस्त रहेको छ।

विगत २३ वर्ष देखि निरन्तर बैंकिङ सेवा दिँदै आएको कुमारी बैंकले आफ्ना देशभर रहेका ३०२ शाखा सञ्जाल, ३१४ एटिएम, ५० एक्सटरेन्सन काउन्टर तथा ५९ शाखा रहित बैंकिङ इकाईहरू मार्फत आफ्ना ग्राहकवर्गलाई अत्याधुनिक तथा प्रभावकारी सेवाहरू प्रदान गर्दै आइरहेको छ र आगामी दिनहरूमा पनि अफ सरल, सुलभ तथा उत्कृष्ट सेवाका निमित्त सहकार्यहरू गर्दै जाने प्रतिवद्धता जनाएको छ।

सेती नदी जलविद्युत् आयोजनाको 'वेट टेस्ट' सुरु

■ प्रभाव संवाददाता

कास्की- कास्की जिल्लाको माछापुच्छ्रे गाउँपालिकामा निर्माण गरिएको २५ मेगावाट क्षमताको सेती नदी जलविद्युत् आयोजनाको 'वेट टेस्ट' (पानी भरेर परीक्षण तथा टर्बाइन घुमाउने) कार्यको सुरुआत गरिएको छ। माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-२ को साईंखोलाको भराभरीस्थित राजबगरमा रहेको आयोजनाको 'हेडवक्स' मा विधिवत् पूजा गरेर 'वेट टेस्ट' को औपचारिक सुरुआत गरिएको हो। भिजन लुम्बिनी ऊर्जा कम्पनीद्वारा प्रवर्द्धन गरिएको सेती नदी जलविद्युत् आयोजनाको निर्माण कार्य सकिएपछि बाँधस्थलबाट 'पेनस्टक पाइप'मा पानी पठाएर परीक्षण सुरु भएको हो। 'वेट टेस्ट'को कार्य तीन दिनभित्रमा पूरा हुने बताइन्छ। आयोजनाको सिमिल, हाइड्रोमेकानिकल तथा ट्रान्समिसन

लाइन निर्माणको सम्पूर्ण काम सकिएपछि डाइ टेस्टपछि 'वेट टेस्ट' सुरु गरिएको आयोजनाका प्रबन्धक ईन्जिनियर लेखनाथ पाण्डेले जानकारी दिए। उनले आगामी दुई साताभित्रमा परीक्षण उत्पादन सुरु हुने जानकारी दिए। परियोजना प्रबन्धक पाण्डेले भने, 'आयोजनाको स्ट्रक्चर र मेसिनरीतर्फको सबै काम सकेर आजदेखि 'वेट टेस्ट' सुरु गरेका छौं। अबको दुई साताभित्रमा परीक्षण उत्पादन सुरु गर्छौं।' साईंखोलाको भराभरीस्थित सेती नदीमा बाँध निर्माण गरेर सेतीको पेनस्टक पाइपमार्फत ल्याइएको छ। सो पानी छ हजार चार सय मिटर लामो भूमिगत पाइपमार्फत ल्याएर एक सय ८७ मिटर उचाइबाट चित्तबगरमा रहेको पावर हाउसमा खसालेर विद्युत् उत्पादन गरिनेछ। विद्युत्गृहमा रहेका १२ दशमलव पाँच मेगावाट क्षमताका दुई वटा टर्बाइनमा खसालिनेछ।

सो आयोजना नदी जलप्रवाहमा आधारित छ। भिजन लुम्बिनी ऊर्जा कम्पनीका अध्यक्ष जगतबहादुर पोखरेलले आयोजना सम्पन्न गर्नका लागि स्थानीयवासी तथा स्थानीय सरकारलगायतबाट ठूलो सहयोग मिलेको बताए। उनले स्थानीयवासीको सानो सानो पुँजी लगानीले आयोजना निर्माण भएको बताए। उनले भने, 'आयोजनाको निर्माण सकिएर 'वेट टेस्ट' सम्म आइपुग्दा अति नै खुसी भएका छौं। आयोजना निर्माणमा ठूलो समस्या आएन। यो आयोजना गण्डकी प्रदेशसहित समग्र नेपालको जलविद्युत्का क्षेत्रमा महत्वपूर्ण परियोजना बन्नेछ।' सेती नदी जलविद्युत् आयोजनामा रु पाँच अर्बभन्दा बढी लगानी भएको छ। यसमा तीन अर्ब ५० करोड विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाले लगानी गरेका छन्। अत्य लगानी प्रवर्द्धक, स्थानीयवासी तथा आइपिओ जारी गरेर जुटाइएको हो।

खेतीयोग्य जमिन मासिँदै

बरहथवा (सर्लाही) - सर्लाहीमा बर्सेनि खेतीयोग्य जमिन मासिँदै गएको छ। यहाँ विगत १० वर्षमा एघार हजार चार सय ६ दशमलव ७ हेक्टर खेतीयोग्य जमिन मासिएको छ। जिल्लामा लगातार खेतीयोग्य भूभाग मासिने क्रम बढ्दै गएको राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को तथ्याङ्कले देखाएको हो। दश वर्ष अघि २०६८ मा भएको जनगणना तथ्याङ्क अनुसार जिल्लाको कूल भूभाग एक लाख २५ हजार नौ सय हेक्टरमध्ये ८४ हजार ६ सय ७८ हेक्टर खेतीयोग्य जमिन रहेको थियो। त्यही खेतीयोग्य जमिन घटेर अहिले ७२ हजार दुई सय ७१ दशमलव तीन हेक्टर क्षेत्रफलमा खुम्चिएको हो। अव्यवस्थित तवरले भइरहेको पूर्वाधार निर्माणको प्रत्यक्ष असर जिल्लाको खेतीयोग्य जमिनमा परेको जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र सर्लाहीका कार्यालय प्रमुख देवानन्द राय यादवले बताए। खेतीयोग्य जमिन अतिक्रमणमा पर्दै जाँदा जिल्लाको कृषि उत्पादनको अवस्थासमेत खस्कँदै गएको छ। सङ्घीयता कार्यान्वयनपछि थप तीव्र गतिमा खेतीयोग्य जमिन मासिने क्रम बढेको छ। 'केही वर्ष पहिलासम्म धान फल्ने खेतमा अहिले पक्की भवन बनेका छन्', उनले भने। हरियो खेतका फाँटमा अहिले घरघर छन्। अव्यवस्थित रूपमा भएका विकासको असर

चौतर्फी परेको छ। खेतमा अन्धाधुन्ड व्यापारिक भवन निर्माण गर्ने क्रम रोकिएको छैन। केही दशक अघि अन्न उब्जाउने खेत अब बाँकी नरहेने प्रमुख यादवले बताए। जनसंख्याको आधारमा नयाँ घर बन्न, सोही अनुसार भौतिक पूर्वाधार निर्माण हुने प्रक्रिया भए पनि कृषियोग्य जग्गालाई प्लटिङ गर्ने, खेत-खेतमा चौडा सडक पुऱ्याउने लगायतको गतिविधिका कारण अनियमित किसिमले खेतीयोग्य जमिन नष्ट हुँदै गएको रामनगर गाउँपालिका अध्यक्ष राजाबाबु यादवले स्वीकार गरे। 'यसको नियन्त्रण आवश्यक छ,' उनले भने। तराईको समथर फाँट जताततै सडक, पानी, बिजुली लगायतको सुविधिका कारण बसाइसराइ बढेका कारणसमेत जिल्लाको खेतीयोग्य जमिन घट्दै गएको विभिन्न तथ्याङ्कहरूले देखाएको छ। 'पहाडी भू-भागबाट तराई बसाइ भन्नेको केही पहिलासम्म ताँती नै हुन्थ्यो।' सर्लाहीको बागमती नगरपालिका-१, का बडाध्यक्ष गम्भीर सिङ पाख्रिनले भने, 'अहिले केही कम भएको छ। तर, असर त्यसको पनि परेको छ।' सडक, प्रवेश तथा स्थानीय तहले समेत भौतिक संरचना निर्माण, सडक लगायतका विकास गर्दा खेतीयोग्य उर्वर भूभागको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ। रासस

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabhahabonline.com
 facebook www.facebook.com/PrabhahOnline
 प्रभाव दैनिक